

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18—, na in-
stancem D 26—, dostavljen na dom
D 19—, na telegrafu D 18—
inacrat po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poština plačana v gotovini Cena današnje šte. 2 Din

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pritišče, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštomatkovni
številka 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Nakopi se ne vrnejo.

Tit. Knji Naslovi liceja
Ljubljana

Maribor, nedelja 25. maja 1924.

Leto: V. — Številka: 120.

Pred občinskimi volitvami.

Maribor, 24. maja.

V nekaterih okrajih so že bile razpi-
sane občinske volitve od okrajnih gla-
varstev, da druge okraje pa je veliko
županstvo razpisalo volitve za 10. avgu-
sta t. l. Triletna doba sedanjih občinskih
odborov je potekla in razpis volitev je
popolnoma normalen dogodek.

Ne smatramo občinskih volitev pred-
vsem za politične volitve. Nasprotno sto-
jimo na stališču, da so pri teh volitvah
prizadeti tako vitalni gospodarski inte-
resi zlasti vseh davkoplačevalcev, da
bi morale imeti občinske volitve pretež-
no gospodarski značaj. Saj so občine
najnižje samoupravne enote in sloni
na dobri lokalni samoupravi v občinah
tudi vse drugo.

Pri občinskih volitvah igrajo zlasti
na deželi krajevni in osebni momenti,
zlasti interesi posameznih vasi, veliko u-
logo in se s teh vidikov povečini sestav-
ljajo kandidatske liste. Klerikaleci znajo
te momente prav spretno izkoriščati. E-
dino v mestih se vrše volitve z večjih
političnih vidikov, zlasti v onih, ki so o-
grožena v nacionalnem pogledu.

Naši demokratični somišljeniki mora-
jo povsod aktivno poseči v volilno borbo
in posvetiti občinskim volitvam čim naj-
večjo pažnjo. Treba je, da se povsod,
kjer je to količnik mogoče, varuje inte-
res strank in njen ugled. V občinske od-
bore je treba poslati najboljše možne,
kjer je potreba, tam je treba iti skupaj
z drugimi naprednjaki v občini in tako
poslati v odbor možne, ki bodo najbolje
umeli varovati koristi občine.

Na delo je treba takoj. Reklamacij-
sko delo in sestavo kandidatnih list je
treba v roke vzeti takoj, da nas ne pre-
hitijo zopet klerikaleci, kakor se je to pred
3 leti marsikje zgodilo. Saj nam je znan
slučaj, da je v odlični napredni občini
vsled počasnosti naših ljudi bila vložena
samo klerikalna lista. Naši ljudje so
se radi prevelike zaupljivosti dali spe-
ljati klerikalcem na led, češ, da gre za
skupno slovensko listo: listo pa so vlo-
žili potem klerikaleci kot svojo izrazito
strankarsko listo.

Takšni slučaj se letos ne smejo po-
noviti. Klerikaleci so tisti, ki dajejo sko-
ro povsod tudi občinskim volitvam iz-
razito strankarski značaj. Zato morajo
biti naši demokratični organizatorji in
voditelji povsod oprezní in pozorni in iti
povsod takoj na potrební posel. Vsek
somišljenik ima dolžnost, da pri obč.
volitvah vestno in po vseh svojih močeh
sodeluje. Naše srezke in krajeve orga-
nizacije ter zaupnike pozivamo, da se
nujno vržejo na delo in tekom najkraj-
šega časa izvrše vse priprave. Komur
je treba pojasniti, naj se obrne na naše
tajništvo v Mariboru.

Brez fraz, brez hrupa — na tiho, mir-
no in stvarno delo, da bo uspeh pri teh
občinskih volitvah časten za napredno
stvar v mariborski oblasti!

Politične vesti.

* **Politika sporazuma.** Pod tem naslo-
vom je napisal v beograjski »Reči« pred-
sednik Samostalnega demokratskega
kluba dr. Lukinić članek, v katerem pravi:
G. Ljuba Davidović propoveduje po-
litiko sporazuma, v stvari pa predstav-

Pred važnimi sklepi džemijeta in Nemcev.

Ali more opozicija še nanje računati? — Vlada računa z absolutno večino. —
Nervoznost pri opoziciji.

BEOGRAD, 24. maja. Zaradi praz-
nika sv. Cirila in Metoda vlada danes v
političnem življenju popolna tišina. Kljub
temu pa se z napetostjo pričakuje re-
zultat džemijetovske konference v Skop-
lju. Minister notranjih zadev dr. Srškić
je izjavil vašemu poročevalcu, da je spre-
jel danes dopoldne iz Skoplja brzojavno
obvestilo, glasom katerega se je skleni-
lo, da bo 7 džemijetovskih poslancev
podpiralo vlado, dočim bo ostalih sedem
ostalo zaenkrat nevtrajnih; na noben na-
čin pa teh 7 ne sme podpirati opozicije.
Davidović in Spaho se v pričakovanju
nadaljnjega razvoja še nista sestala.

Po svečani službi božji v katedrali so
se ministri sestali v vladnem predse-
stvu h kratki konferenci. Popoldne se vr-
ši seja ministrskega sveta, na kateri se
bo definitivno sklepalo o verifikaciji ra-
dičevskih mandatov. V vladnih krogih se
z vso sigurnostjo zatrjuje, da ima vlada
za to zasigurno absolutno večino. Pri-
čakuje se celo, da del Radičevcev in kle-
rikalcev ne bo prišel na prvo sejo narod-
ne skupščine. V zvezi s potovanjem dr.
Korošca v Solun in s tem združenimi
kombinacijami je opažati v opozicijskih
vrstah veliko nervoznosti.

Odločne izjave poljskega zunanjega ministra na naslov Nemčije in Rusije.

Zahteve po striktni izvršitvi mir. pogodb

VARŠAVA, 25. maja. Na včerajšnji
seji zunanjega odbora sejma je imel mi-
nister zunanjih zadev Zamojski daljši
ekspozé o zunanji politiki Poljske. Iz-
razil je upanje, da bo trenutno nespora-
zumjenje med zavezniškimi državami
kmalu odstranjeno in da bo Nemčija v
spričo složnega nastopa zapadnih velesil
izpolnila s pogodbenimi prevzete dolžnosti
in končno priznala poveljno konstelacijo
Evrope. V Nemčiji se še vedno goji in
podžiga misel na revanžo, ki ne ogroža
samo Poljske, ampak svetovni mir. Polj-
ska z vso sigurnostjo računa, da bo skup-
na akcija zaveznikov preprečila tudi
Nemčijo, da ni misliti na revizijo ali uki-

nitev versailleske mirovne pogodbe. Še
le, ko bo v Nemčiji prodrla to prepriča-
nje, bo napočila doba za sporazum in od-
stranitev vseh nasprotstev med Poljsko
in Nemčijo. Glede Rusije je izrazil upa-
nje, da se bodo odnošaji med obema dr-
žavama normalno razvijali, toda Poljska
ne bo in ne more trpeti vmešavanja Ru-
sije v notranje zadeve Poljske, ter za-
hteva striktno izvršitev riske mirovne
pogodbe. Glede Češkoslovaške je mi-
nister omenil, da je s podpisom sporazu-
ma, s katerim je odstranjen večletni ja-
vorinski spor, zavladalo med obema dr-
žavama prijateljsko razmerje, ki ga bodo
specijelne pogodbe le še poglobile.

KRALJEVO POTOVANJE V PARIZ.

Šele avgusta?

BEOGRAD, 24. maja. Govori se, da se
bo v zvezi s konferenco Male antante v
Pragi in zaradi še vedno nepojasnjene
notranje politične situacije v Franciji
potovanje našega kraljevskega para v

Pariz za znaten čas odgodilo in se bo vr-
šilo najbrže šele sredi avgusta.

Dr. NINČIĆ PRI KRALJU.

BEOGRAD, 24. maja. Ob 11. ure po-
poldne je bil zunanji minister Ninčić
sprejet pri kralju.

še ta ni odstopil od svoje zahteve po hr-
vatski republik.

* **Krhanje opozicijskega bloka** dobiva
vedno konkretnije oblike. Iz Skoplja je
prišlo poročilo o zboru džemijetovskih
zaupnikov, na katerem je 48 od 52 za-
upnikov obsodilo politiko Ferad beg
Drage, ki se je pridružil opoziciji. Iz
Sarajeva pa je prišlo poročilo o zboru
Spahovcev, ki je končal zelo klavarno.
Med muslimani v Bosni je opažati veli-
ko nezadovoljstvo s Spahovo politiko in
na moči pridobiva zopet Maglajličeva
skupina. V klubu g. Davidovića se po-
javljajo znaki disharmonije in je zelo
verjetno, da bo g. Davidović v kratkem
ostal precej osamljen.

* **Radić pojde v Rusijo?** V političnih
krogih v Pragi se govori, da namerava
Radić oditi v Rusijo in da je že stopil v
zveze z raznimi sovjetskimi komisariji.
Radić pa v dunajskem listu »Die Stun-
des« to dementira ter pravi, da odpotuje
v kratkem v Pariz in odtam v London.

DANAŠNJI PRAZNIK V BEOGRADU.

BEOGRAD, 24. maja. Današnji praz-
nik sv. Cirila in Metoda so v Beogradu
slovesno obhajali. Mesto je bilo v zasta-
vah, trgovine zaprte. Slovesni službi
božji so prisostvovali kralj z dvo-
rom, zastopniki vlade in diplomatski
zbor.

BUNJEVCI IN ŠOKCI PROTIRADIĆU.

BEOGRAD, 24. maja. Iz Subotice jav-
ljajo, da je tamošnja stranka Bunjev-
cev in Šokcev prekinila vse veze z Radi-
čevom stranko in bo proti njeni agitaciji
nastopila z enakimi sredstvi.

POGAJANJA Z ITALIJO.

Jadranska prometna vprašanja.

BEOGRAD, 25. majnika. (Izv.) Danes
se je vršila konferenca med našimi in
italijanskimi eksperti za pomorstvo. —
Razpravljalo se je o vprašanjih, tičočih
se prometa na Jadranskem morju. Z na-
še strani so se udeležili konference gg.
Todorović, Verona in Ribar.

ITALIJANI ŠČITIJO JUGOSLOVEN- SKE TIHOTAPCE.

Karabinijerji streljajo na našo finan-
čno barko.

RIM, 25. majnika. (Izv.) Tukajšnji li-
sti poročajo iz Zadra: Jugoslovenski
finančni stražniki so včeraj zjutraj stre-
ljali na jugoslovenske ribiče, ki so ho-
teli prepeljati v Zader večjo količino
rib. Italijanski karabinerji so priskočili
ribičem na pomoč ter oddali 8 strelav
proti jugoslovenski fin. straži. Štirje
strelci so zadeli v finančno barko. Itali-
janski tisk ljuto napada Jugoslavijo,
češ, da sistematično preprečuje prekr-
bo Zadra z živili. (V pogodbi je natat-
no določeno, kaj in kake količine se
smejo prenašati v Zader. Kakor pov-
sod na meji, je tudi tu razvito tihotap-
stvo in je naravnost nečuden škandal,
da italijanski organi ščitijo tihotapce,
ter celo streljajo na naše finančne orga-
ne!! Op. ured.)

Kedaj bo konferenca Male antante.

BEOGRAD, 25. majnika. Kakor se do-
znava iz krogov našega zunanjega mi-
nistrstva, datum prihodnje konference
Male antante v Pragi še ni definitivno
določen. Tozadevno se vrše še dogovori
med prizadetimi državami, vsekakor pa
se bo vršila konferenca še pred 10. juli-
jem.

BORZA.

CURIH, 24. majnika. (Izv.) Predlörza.
Pariz 30.60, Beograd 7, London 24.60, Pra-
ga 16.70, Milan 25, Newyork 566, Dunaj
0.0079.60.

Dnevna kronika.

— Iz davčne službe. Stalno so upoko-
jeni: davčni upravitelj v Ljutomeru g.
Josip Henrik, davčni upravitelj v Ma-
riboru g. Anton Reher in davčni ofici-
jal v Šoštanjju g. Gustav Gutžrajber.

— Novi pogoji za inozemska podjetja.
Iz Beograda poročajo, da je minister za
trgovino in industrijo izdelal nove pogo-
je (uslove) za inozemske državljane, ki
hočejo pri nas otvoriti podjetja.

— **Začetek poslovanja srezkih pogla-
varjev v mariborski oblasti.** V smislu
naredbe velikega župana začno poslova-
ti s 1. junijem srezki poglavarji in s
tem dnem prenehajo dosedanja okrajna
glavarstva. Po nekod se bo pričetek po-
slovanja vsled tehničnih ovir zavlekel
do 1. julija. Srezke oblasti bodo nasti-
njene večinoma v dosedanjih prostorih
okrajnih glavarstev. V Šmarju bodo a-
daptirali potrebne prostore v sodnem
poslopju, dotlej pa bo urad v hiši go-

stilničarja Habjana. Dravograjsko srezko poglavarstvo ostane začasno v Prevalju, dokler se ne najdejo v Dravogradu primerni prostori. Prihodnje občinske volitve bodo torej podrobno vodili že nekateri načelniki.

— Inšpiciranje carinarn. V Sloveniji se muči te dni generalni direktor carin. g. Vasa Dimitrijevič v spremstvu inšpektorja Simiča in sekretarja. Minoli teden je bil v Prekmurju, kjer je pregledal carinarne v Murski Soboti, Cankovi itd., od 20. do 21. tm. je bil v Mariboru, dne 22. tm. je odpotoval v Celje, odtam pa na Koroško. Čujemo, da je izvršil nekatere spremembe v osebju.

— Polovična cena na železnicah za posetnike odkritja Malgajevga spomenika. G. minister saobračaja je dovolil vsem članom narodnih društev, ki posestijo proslavo odkritja Malgajevga spomenika dne 29. maja tl. v Guštanju, polovično vožnjo na železnicah. Posetniki proslave naj kupijo na postaji, kjer vstopijo, cel vozni listek v Guštanj. Ta vozni listek se mora obdržati in jim velja za povratek, ako se izkažejo s potrdilom glavnega odbora za odkritje Malgajevga spomenika v Guštanju, da so proslavi prisostvovali. Polovična vožnja velja za čas od 25. maja do 2. junija tl.

— Pobijanje malarije na Balkanu. Mednarodni odbor Lige narodov, oddelka za zdravstvo, se že več mesecev bavi s vprašanjem uspešnega pobijanja malarije. Sklenjeno je bilo, da se odpošljejo v Jugoslavijo, Rumunijo, Italijo in Ukrajino posebne komisije strokovnjakov, ki naj na licu mesta prouče razmere ter stavijo primerne predloge, kako bi se ta razširjena bolezen mogla kar najbolj zatreti in omejiti.

— Avtomobilno vožnjo dobi, kakor se čuje, Savinjska dolina, in sicer baje že od 1. junija proga Rečica na Paki — Mozirje — Ljubno — Gornji grad, a v turistični sezoni Mozirje — Luče — Solčava. Pozdravljamo to razveseljivo vest ter upamo, da ne ostane samo domnevanje, ampak da se uresniči.

— Lahko nagnenje k prehlajenju? — Prevelika občutljivost! Bolečine olajšuje in maredi telo odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnote ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnotah ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen v. Feller, Stubica Donja. — Elzafluid št. 201, Hrvatsko.

— V krasnem kraju na deželi v mariborski oblasti je razpisano nadučiteljsko mesto. Mlad učitelj bi imel tam lepo polje za delo na kulturnem polju



(pevski zbor itd.). Kdor izmed gg. učiteljev bi se zanimal, naj se obrne na naše uredništvo pod »Napredek«.

— Prostovoljna požarna bramba v Križevcih na Hrvatskem proslavi dne 26. in 27. julija svojo 50-letnico. V zvezi s proslavo se bo vršil tudi kongres Saveza gasilnih društev.

— Samomorilca sama razglasila svoj čm. Nenavadna zgodba se je odigrala pred par dnevi v malem selu Igrane pri Makarski v Dalmaciji. Mladolletna Ružica Talijančič je ljubila Cirila Luliča, kar pa njenim staršem ni bilo po godu. Zlasti mati je strogo pazila na svojo hčer ter ji zabranila vsako občevanje z revnim Cirilom. Mlada zaljubljenca sta bila radi tega čisto obupana ter sta sklenila, da gresta skupno v smrt. Da pa bodo ljudje vedeli, zakaj sta to storila, sta napisala velik lepak, v katerem opisujeta svojo tugo in zlasti črnila brezsrčno mater Ružice. Ta lepak sta nabila zgodaj zjutraj sredi vasi, nato pa sta s čolnom odplula na morje, legla v čoln ter spila nekoliko strupa. Ljudje so kmalu opazili lepak ter šli takoj iskat samomorilca. Našli so ju v čolnu nezavestna. Takojšnji pomoči se imata zaljubljenca, zahvaliti, da sta ostala pri življenju in upamo, da se bodo sedaj tudi Ružičini starši omečili.

— Češki letovisčarji prihajajo. Kakor nam piše znanec iz Cirkvenice v hrv. Primorju, se nahaja tamkaj na letovišču že okoli 400 čeških družin. Tudi v drugih primorskih krajih je opaziti dotok Čehov. Kljub zakotnemu godrnjanju nekaterih zagrebških listov bodo tedaj Čehoslovaki tudi letos v obilnem številu posečali naša primorska letovišča.

— Velika poneverba pri Jugoslovenskem Lloyd d. d. v Beogradu. Že pred par meseci je vzbujal v Beogradu veliko pozornost gizdalinsko, po najnovejših modah opravljeni prokurist Jugoslov. Lloyd d. d., Josip Šantl. Pred kratkim se je v Zagrebu zaročil z neko Zlatko M., iz ugledne zagrebške obitelji in se je kmalu na to ž njo tudi poročil. Pred par dnevi pa je nenadoma izginil iz Beograda, kar je vzbudilo sum. Pri pregledu knjig se je ugotovilo, da je poneveril 170.000 D, ter falzificiral več čekov v skupni vrednosti nad 100.000 D. Beograjski

pet našla — ko bosta bolj uboga kakor je on nocoj. Nato jo zapusti. Agent opazi, da mu je vzela denar. Zdaž ga nič več ne moti, surovo zahteva od nje, da pojde z njim na stanovanje. Ker ga Magda zavrne, gre na policijo.

Sedma scena.

Pred nočnim zabaviščem. Prihaja Magda z zvodnikom. Je zopet brez službe; zaradi agentovega denarja so jo odpustili tudi iz zakotne kavarne. Zavoljo tiste »črne pike« ne dobi službe drugje kot v tej hiši. In Magda prestopi tudi ta prag. Pojavi se Peter. Nепrestano jo išče; dobiva pogum, da jo reši, dokler ne utone popolnoma v blatnih nižavah življenja. Magda hoče pri preoblačenju uteti. Zvodnik jo prime pred vratmi. Srečajo se: apostolski Peter, sebični zvodnik in tik pred prepadom duševne smrti stoječa Magda. Konflikt. Peter občuti v sebi moč nad obema. A v Magdi zagrenelost razočarane ljubezni premaga Petrovo dobroto. Odsune Petra in reče zvodniku: »Vrniva se. Sedaj ne bom več zbežala.« Zoprn ji postane Peter, »pridigar«, »slabič«.

Osmo scena.

V Magdini sobi. Odprta je vsakomur, kdor plača. Pri nji je pesnik. Oita ji pesem: visoko pesem o ženski kot devici in materi. Doma ima ženo, otroke. Uboštvo ga davi, beži na ulico; da pozabi gorje, pride v bližnjo Floro Magde. Govorita. Magda se več ne vrne v to hišo. Zakaj je

Pravo

Schicht Schichtovo-milo

z znamko „JELEN“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti. Pranje s Schichtovim-milom je zabava!

ška policija je iz zaseženih pisem, ki jih je pošiljal raznim znanec, dognala, da je pobegnil v Avstrijo, od tam pa v Češkoslovaško in preko Nemčije na Francosko. Iz Pariza je pisal tudi svoji ženi, ter jo s sladkimi besedami vabil, naj pride za njim v London, kamor namerava odpotovati. Piše tudi, da mu »kupčija« dobro gre in da bo v kratkem zelo bogat. Naše oblasti zahtevajo njegovo aretacijo in izročitev.

— V spodnjih hlačah na promenadi. V Osijeku je vzbudil veliko senzacijo mizar Tomo Sutinger, ki se je pred par dnevi pojavil na najobljudenejšem sprehajališču v spodnjih hlačah. Nenadoma se mu je omračil um. V spodnjih hlačah je s kosom opeke v roki prihitel na promenado, kjer ga je kmalu obkolila radovedna mladina. Ženske so se seveda sramežljivo obračale v stran. Policiji ga je končno s lepim prigovarjanjem spravila v zapor, od koder so ga odpravili v bolnico.

— Na račun bogatega strica. Pred novosadskim sodiščem je bila te dni obsojena neka Roza Jakšič, ki je na premeten način opeharila lahkoverne ljudi za 80 tisoč dinarjev. Priporočila je, da ima v Ameriki bogatega strica, ki ji bo po smrti zapustil milijon dolarjev. Na račun te dote je izmamila lahkovernim seljakom, katerim je obljubljala dvojno povračilo, visoke zneske, dokler končno ni prišla v roke pravice. Obsojena je bila na leto dni ječe, kjer bo čakala, da umre bogati stric, ki pa še ni rojen.

— Masarykov povratek iz Italije. Predsednik CSR T. G. Masaryk, ki biva že dalje časa v Italiji, se vrne 28. maja v Prago.

— 40-letnico rojstva slavi dne 28. tm. veliki češki državnik dr. Beneš. Ob tej priliki izidejo vsi njegovi govori in objave v posebnem almanahu.

— Posebna železnica v Postojnski jami. Dne 1. junija bo v Postojnski jami odprt železniški promet z novo zgrajeno, ozkotirno železnico. Proga meri 7 km ter vodi mimo vseh znamenitosti tik pod Kalvarijo. Lokomotiva je popolnoma novega sistema. Ker bi dim onesčistil ozračje in motil razgled, ima lokomotiva posebne motorje, ki vsesavajo

šlaf Zavoljo moških. »Cela vrsta jih je bilo... Vsi so bili taki kakor ti...« Pravzaprav je bil en sam, vsi drugi pa so drveli mimo kakor črede razgetajočih mežgov. Tistega enega pa še danes ljubim in iščem...« Pesnik jo hoče rešiti. Knjigo ima s seboj. »Magda, tragedija ubogega dekleta« je njen naslov. »Ali misliš, da je knjiga več ko življenje«, vpraša Magda. Ženo ima, o izpreobrnjenju pridiguje, pa prihaja v naročje plačene ljubice! V Magdi vzplamti utrinek večne plemenitosti v človeku in — napodi pesnika. Tedaj vstopi Peter in reče, da prvič v življenju hoče žensko. Pijan je. Ona ga spozna in se zgrudi k njegovim nogam. Prosi ga, da ji pove kaj lepega, toda njemu se hoče spanja. »Samo spati... spati do smrti.«

Deveta scena.

V sobi v bolnišnici. Zdravnik v maski pesnika iz prejšnje scene. Peter je pred njim. Prosi službe v bolnici. Zdravnik ga spozna: saj je oni isti nekdanji medicinec, ki mu je zapeljal nevesto. — Zdravnik ga sprejme za bolniškega mizarja: krste bo delal. Tedaj pride Magda. Poslali so jo v bolnico. Zdravnik, ki je ne spozna, konstatira zastrupljenje krvi v njeni obrti. Dela ji pridigo. — Nato jo pošlje v četrti oddelek.

Deveta scena.

Na mestnem mostu. Mrzla zimska noč. Magda se stiska k stebri. Prihaja Peter. Še vedno misli na Magdo, jo išče —

med vožnjo razvijajoče se pline in dim. V vozovih je prostora za 60 oseb. Na binkoštno praznike se vrši v jami velika veselica.

— Čuden vzrok razporeke. V Čikagu, v Ameriki, je nek sedemdesetletni Richard Wikowski vložil tožbo za razporeko od svoje šestdeset let stare žene. V tožbi pravi, da ga ona ni sama nestrastokrat natepla, temveč ga je tudi s ščipavko zbadala v noge, ko je ležal na postelji, ne da bi se mogel braniti.

— Kuga v Turkestanu. Moskovska »Izvestija« poroča, da se kuga v Turkestanu v zadnjem času rapidno širi. V zadnjem tednu je umrlo krog 1000 oseb. Oblasti se trudijo, da preprečijo daljno širjenje epidemije, toda delo je radi pomanjkanja potrebnih sredstev zelo otežkočeno.

— Pomiloščenje na smrt obsojenih ruskih intelektualcev. »Times« poroča iz Rige, da je vrhovno sovjetsko sodišče pomiloštilo vse v Kijevu obsojene ruske intelektualce. Štirje na smrt obsojeni so pomiloščeni na 10 let ječe, vsem ostalim pa je kazen znižana za polovico.

— Predpravo žensk v Češkoslovaški. Poseben češkoslovaški zakon določa, katere poklice smejo na Češkoslovaškem izvrševati samo češkoslovaški državljani. Med te poklice spada tudi advokatura. Ako češkoslovaški državljani sprejme državljanstvo kake druge države, ne sme več izvrševati tega poklica. Izjemo tvorijo samo ženske. Ako se ženska poroči z inozemcem in s tem postane tuja državljanka, sme kljub temu še nadalje izvrševati advokaturu na Češkoslovaškem.

— Huda kazen za kitajskega novinarja. Iz Hongkonga poročajo, da so oblasti izgnale kitajskega urednika, ki je razširil neresnično vest o smrti Sunyatse-na, za dobo 10 let.

— Papežovo zdravje se poslabšalo. Iz Rima poročajo, da se je papežovo zdravje v zadnjih dneh zopet poslabšalo. Obolel je že kot papeški nuncij na Poljskem, sedanje življenje v Vatikanu, ki mu nudi premalo gibanja, pa je bolezen še poostriilo. V vatikanskih krogih pravijo, da so največ krive papeževe bolezi zadnje — francoske volitve. Že močnejše!

— Krvavi protizidovski izgredi v Rumuniji. V zadnjem času se je zlasti med rumunskim dijaštvom začelo širiti protizidovsko gibanje. Na bukareštanski univerzi so slušatelji po nekem predavanju napadli židovske dijake, ter jih do krvavega pretepli, češ, da židje ne dovoljujejo, da bi se trupla njihovih mrličev seicirala v študijske svrhe. Tudi po drugih mestih in na deželi so dijaki pričeli s protizidovsko gonjo, vendar pa se rumunski kmet zato ne razvema.

a je ne najde. Nato pride zdravnik, Magda ga nagovori. Razvije se pomenek med njima. On je sit, zadovoljen, deli ji moralne nauke. Ko mu postane nadležna, ji hoče dati denar in oditi. Ona pa mu zastavi pot in pove, da je Magda. — Zmeraj ga je iskala in hrepenela po njem. Zaradi njega je šla skozi objeme nešteti moških. Zdaž hoče z njim. On se brani: ženo ima, otroke, spodoben in odličen mož je. Ona ne odneha. Zdravnik kliče stražnika. Magda skoči v vodo. Tedaj prihiti Peter. Jadrno pokliče čolnarja, da rešita nesrečnico.

Enajsta scena.

V bolniški sobi. Magdo so rešili in prinesli v bolnico. Umira. Blodi se ji. — Peter je pri nji. Tolaži jo. Vpraša, kaj naj stori z njenim morilec — s tistim, ki jo je pred mnogimi leti zastrupil z lepimi besedami in sladkimi poljubi. Magda reče, da mu odpušča in da ga pozdravlja.

Dvanajsta scena.

Pred dvorano za seciranje. Magda je umrla; prišla je komisija. Magdino truplo bo seciral oni isti zdravnik, ki je nekoč odločil usodo te žene... Medtem se vrši obdukcija. Zdravnik približi iz dvorane za seciranje, urezal se je. Ugleda Petra in sikne skozi zobe: »Ubijalec! Streljal bi bil name in bi bila moja smrt lažja, kakor da me umori trup njenega mrtvega telesa.« — Izpolnjeno je: Zob za zob, življenje za življenje!

Magda.

Spisal Alojzij Remec.

(Pred prvobitno vprizoritvijo v mariborskem Narodnem gledališču.)

(Konec.)

Šesta scena.

V sobi zakotne kavarne. Magda sedi z nekim agentom, ki ima masko komisarja iz prejšnje scene. Kadi cigarete in pije. Agent je prekosil komisarja in zvalil Magdo v svoje naročje. Dekle se že naveda, kam pelje njegova pot. »V tej službi se čutim kakor prodano. Vsak moški misli, da ima pravico do mene, ko stopi med te stene. Božajo me, se lažajo, šepetajo nesramno za nesramnostjo. Fej, studj se mi vse skupa. Tolaži se, da jo bo agent popeljal pred oltar in otel pred to nesnago... A on jo le vrabi s sabo na stanovanje, najino bodoče gnezdece. Magda se upira, a kmalu jo premaga volja močnejšega — ista volja, ki jo je poslala na to opolizko pot... Agent ji vrže denar na mizo, češ, zdaž na kupi šampanjca, tort in drugega. V tem vstopi Peter. Agent se za hip odstrani, da naroči izvoščaka. Peter je slaboten, bolehav. Iskal jo je, v tisti svetli, veliki kavarni niso več vedeli za njo. S težavo jo je našel v tej zakotni tovarni. Magda vzame agentovo listino in da Peteru nekaj bankovcev... On pravi, da se bosta nemara kedaj zo-

Šola in dom.

15.

Pomlad je prišla lahkinih korakov, v deželo, nasula je po drevju cvetja, natrosila po tratih trobentic, jegličev in drugih drobnih cvetic; njive in travnike pa je odela z zeleno bujno rastjo. Toda dežja nam pošilja preobilo in solnena gorkota nam prereditko razliva izpod nebeskega oboka na napojeno zemljo. — Ljudje ugibajo in upajo vkljub ti neugodnosti še vendar na dobro letino. — Bog daj obilo sadja, sočivja, grozdja in kruha, naj se nam v času draginje napojimo kašte in sodi, božji blagoslov se naj razlije na nas in deco našo!

Blagoslov se naj razliva
V tvojih poljih in lesovih,
Bog ljubezni naj prebiva
V tvojih selih in domovih!

moli naša deca pojoč pred oltarjem državno himno.

A premnogo teh malčkov moli in poje le mehanično, ker se ne ve pomena teh lepih besed. Na potu iz šole domov se podi in preganja po travnikih, leta prek njiv, ob robu gozda odreže leskovko, ne pusti ji dorasti, da bi rabilo sodu za obroč; v svoji razposajenosti zaluča kame v travo, ki čaka tam, da pride kosci in si ob njem skrha koso. Razposajenec ne misli ničesar, kaj počenja, on sledi samo svojemu razbrzdanemu nagonu. Manjka mu poznanja koristi rastlin in poljedelske kulture.

Ali dom ni storil svoje dolžnosti?

Ali se v šoli še ni učil nauka o varstvu rastlin?

V spomladi opozarjata dom in šola, naj čuvamo in ščitimo kulturo pred poškodbam, kažoč na veliko škodo, ki se z nespametnim ravnanjem prizadeva lastnikom.

Šola uči kot zaščitnica in varuhinja kulture pravila, kako se naj obnašamo na njivi, travniku, v gozdu, vrtu itd., da ne bomo povzročali nobene škode. Ona poda deci sledeča pravila o varstvu rastlin, polja, travnikov in gozdov:

1. Ne poškoduj drevja in drugih rastlin. Drevje nam daje ovočje (sadje), les za stavbe, drva za kurivo, steljo za živino itd.!

2. Ne hodi po njivah in travnikih, tam raste živež za ljudi in krma za živino!

3. Ne lučaj kamenja v travo! Ob košnji si kosce na njem skrha koso. — Kamen spada na cesto.

4. Ne trgaj brez potrebe rož in cvetic, one nam krasijo nasade in vrte, hiše in vso domovino!

5. Čuvajte in varujte nam nasade in grede, one nam lepšajo dom, vas, trg in mesto ter vzbujaajo v nas čustva ljubezni!

Ta pravila naj zna vsak otrok na pamet, učitelji jih v šoli pogosto ponavljaj.

Šolska oblast naj poskrbi, da se ta pravila v tisku založijo ter se obesijo po hodnikih šol, poslopja v okvir in pod

steklom, s pridom jih bodo uporabljali tudi stariši doma. V mestih pa bi bilo posebno potrebno jih obesiti v vseh javnih poslopih.

Polje z njivami in travniki, vrtovi, ovočnjaki (sadonosniki), logi in gozdi tvorijo del našega narodnega imetka in bogastva. Ta imetek smo dolžni čuvati vsi, otroci in odrasli.

Kolikokrat pač greše mestni ljudje s svojimi otroci proti vsobčnemu imetku. Na svojih izletih lomijo veje, režejo palice, letajo po travi itd. ter razburjajo lastnike s svojim razbrzdanim ravnanjem in kvarijo s tem dobro razmerje deželanom do meščanov.

Vsakdo, oče in mati, učitelj in duhovnik, župan in sluga, šola in dom naj vzgaja v srečnem spoštovanju do tuje lastnine, spoštovanje do znoja in truda prebivalstva na deželi.

Kdor ljubi svojega bližnjega, mu ne bode prizadeval nikjer škode, temveč se bode izogibal mu prizadati to, česar bi nerad, da bi njemu drugi storili.

KARO-čevlji

Maribor, Koroška c. 19.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. Mariborski Nemci se poslužujejo svoje stare taktike za pridobivanje okolice v njihove politične svrhe. Ne le da neprestano koncentrirajo nedeljske izlete baš na točke, o katerih vedo, da se niso trdne v jugoslovenskem smislu in kjer so imeli oni poprej svoje trdnjave (Pekra, Radvanje, Razvanje, Kamnica!). Udeležujejo se prav pridno tudi veselice, ki imajo kolikaj nevtralnega barvo. V nedeljo sem bil slučajno v Radvanju na veselici Opleševalnega društva. Videl sem tam razne nemške prvake z dr. Oroslovič na čelu, Edelweissove pa je korporativno pripeljal Halbwidl. Zelo lepo, da se gg. odzovejo, samo jih prosimo, da naj ne nosijo v javnosti krinke nevtralnosti, ker dobro vemo, kaj tiči za njihovimi ljubezljivimi obiski. Veselica v Radvanju je imela absolutno nemški značaj, nikjer niti ene državne zastave. Naše oblasti se bodo morale začeti malo bolj zanimati za razne nemške prireditve pod krinko dobrotelosti in nevtralnosti. Obenem opozarjam veliko županstvo in okr. glavarstvo, da sem opazil, da te dni na cestah proti Hočam in proti Radvanju napisane table: Triester Strasse in Radweiner Hauptstrasse. Mislim, da je bil že davno čas, take spomine odstraniti.

Od meje. Prejeli smo: Dne 25. aprila t. l. je izšel v »Straži« pod naslovom: »Že zopet pritožba od severne meje« — čla-

novnega, je pojasnila ga Germanova, učenka velike dramaturške šole Stanislavskega in Vl. Nemiroviča Dančenka. In baš to posebnost si moramo v prvi vrsti zapomniti: hudožestveniki se ne zadovoljujejo s samim umetnostnim talentom, za nje genij sam na sebi nima pomena. Treba ga je predelati, prožeti, prilagoditi in mu dati vse življenjske oblike. Ni umetnik, ki se sklicuje na svoj naslov, na odru pa ne zna vloge, ali postaja šablonski, se popravlja s patosom, pretvarja, igra. Taki so igralci; hudožestveniki pa hočejo biti hudožestveniki, t. j. umetniki. Stanislavskij je izjavil lani v nekem intervjuu, da se morajo člani Hudožestvenega teatra podvreči strogi disciplini, ki včasih meji na redniško. Kakor paradokso je reči, da brez močne discipline ni razmaha individualnosti. In vendar je tako. Uspehi dramaturgije in režije Hudožestvenega teatra nam priča, kakšno popolnost dosežajo take metode.

Gogolj je prvi spoznal mizerijo ruskega gledališča. Kaj so bila dotlej petrograjska in moskovska gledališča? — Francoski vodvili, nemške komedije, ruske imitacije. Vse parvenijsko neizrazito, brez duha, grobo in lažljivo. Gogolj je ustvaril rusko dramo, realistično dramo. Z njo je položil temelje ruskemu gledališču. Ostrovskij je krenil dalje po

nek, v katerem se ne baš na lep način način napada fin. oddelek na Plavču. Ker je dopis prav po jezuitsko zlagan, prosimo, da pričbete naslednje stvarno poročilo: Na velikonočni ponedeljek sta dva organa plavškega oddelka prišla v večji družbi zvečer v gostilno g. Arha v Svečini. Laž je, da bi ona dva izvala pretep, katerega sploh ni bilo, nego sta se edinole prerokala dva posestniška sinova. Ravno zaradi tega prerokanja je odšla vsa družba, v kateri sta bila tudi organa, iz gostilne proti domu. Mimorede ustavili so se v gostilni g. Skribelja v Vrtičah, kjer je bil tudi neki znani izživčni pretepač. Klical je »auf biks«, na kar pa organi niso reagirali. Se le, ko je začel osebnost fin. organe sramotiti ter dražiti, ga je eden od organov poklical na prosto, hoteč mu lepo povedati, naj pusti organe v miru, kakor tudi oni njega puste. — Tu pa se je organ bridko zmotil, kajti po komaj izgovorjenih par besedah je že prejel od te »sirote« krepke sunek v prsa in mastno predbacivko. Naravno, da se mu je zahvalil s toplo zaušnico, za nameček pa prejel še eno od nekega drugega, nakar je pobegnil. — O kakšni krvi, ki se je izcimila v ogorčenih možganih »Stražinega« dopisnika, pa ni bilo duha ne sluha. O vsem ravnokar navedenem so priče na razpolago. Čudimo se le »Stražinemu« dopisniku, ki je, kakor pravijo v osebi nekega Š. iz Vrtič, da ni dal duška ogorčenju niti z eno toplo besedo takrat, ko so njemu znani pretepači brez vsakega vzroka skoraj do smrti potolkli nekega tukajšnjega organa ter je izgledal tako, da bi se zasmilil celo najbolj topemu kristjani. Takrat ni bilo ogorčenja, — morda ste si mislili, da je prav tako. Po mnenju tega dnevnega gospoda bi naj bili organi za to tu, da bi držali le hrbet, a poslužiti se svoje najprimitivnejše pravice v lastno obrambo ne bi smeli. Da pa bo javnosti razumljivejša, povemo, da ta ljubezljivi gospod ob vsaki priliki pokaže izredno simpatije napram finančnim organom. Zakaj — je povedal lani v »Straži«. Kljub temu pa izjavljamo, da teptati in blatiti se ne damo — tudi od gosp. Š. ne.

Iz Slovenske Bistrice. V sredo 21. tm. zvečer je začelo goreti pri po domače Brglezu v Lukanji vasi. Zgorela je hiša, dočim so hlev z živino rešili. Vsi znaki kažejo, da so bili pred požarom na podstrešju hiše na delu tatovi, in obstoja sum, da so zažgali oni bodisi po nesreči bodisi iz zlobe. Škoda je velika, je pa deloma krita z zavarovalnico. — Isti večer je policija aretirala neznanca, ki se je pozno ponoči sumljivo potikal okoli poslopja mestnega kolodvora in oprezoval skozi okna in vrata. Najbrže je hotel izrabiti okolnost, da na mestnem kolodvoru ponoči ni prometa in da je vodja postaje, kakor se je neznanec zdelo, s svojo družino že spal, ter hotel izropati kolodvorsko blagajno. Pri njem so našli večjo množino nemško-avstrijskega de-

Gogoljevi poti. Z njim so šla ruska gledališča v svojem razvoju. Proti koncu 19. stoletja se je pojavil Čehov. Tudi on je realist, a druge sorte. Bogatejši je, dasi nima zdravja in pristnosti svojih dveh predhodnikov: na kulturi boleha, v njegovi duši že sevala bliskavice velikega »upora besov«, kakor bi dejal Dostojevskij.

Realizem Čehova zastopajo Hudožestveniki. Toda ni tako. Danes je znano, da so Čehova — dramatika ustvarili Hudožestveniki, ali če hočemo biti natančnejši: Vl. Nemirovič Dančenko in Konstantin Sergijevič Aleksijejev-Stanislavskij. Iz spominov Stanislavskega, ki so pred nekaj tedni izšli v berlinski »Rule« je videti, kako ozke so bile vezi med Hudožestvenim teatrom in A. P. Čehovim. Prvi njegov igrokaz »Čajka« (Utrva) so vpriporili v Aleksandrijskem teatru. Čehov je bil silno razočaran. Stanislavskij nam živo opisuje njegovo razpoloženje. Ko je videl delo na odru, mu je dramatika postala zoprna. Igralci in igralki niso dali niti sence tiste resničnosti, ki jo je videl in doživel pri stvarjanju. Dasi kot človek blag in prijeten, je bil kot umetnik brezobziren in surov: ni poznal kompromisa. Sprl se je z igralci in odšel. In verjetno je, da ne bi bilo ne »Češnjavega vrta«, ne »Trah sester« ne »Strička Vanje«, če ne bi Vl.

narja. — Namesto umrlega predstojnika g. svetnika Pirnata je prevzel začasno vodstvo tukajšnjega okrajnega sodišča g. sodni nadsvet, dr. Doljan, dozdaj predstojnik okrajnega sodišča v Prevaljah. — Tukajšnjemu sodniku g. Karolu Novaku je umrl v Ljubljani v nežni otroški dobi sinček Mitja. Težko prizadetima staršema naše sožalje!

Mala Nedelja. Prireditel Narodnega kulturnega društva v nedeljo 18. maja s tombolo in prvim nastopom malonedeljske godbe je uspela v vsakem oziru zadovoljivo brez najmanjšega incidenta. Po zaključku obračuna se objavi natančni rezultat.

Ptujske vesti.

Mladika in dijaški dom v Ptuj. Mladika in dijaški dom se stoji na višku, Mladika pa ne, vedno manj je gojenk, tako da mesto gotovo doplača. Mestni očetje so se že posvetovali, kaj bi storili v bodoče. Misli se storiti sklep, da se Mladika opusti ter v te prostore namesti deška meščanska šola, ki je sedaj pod streho stare vojašnice. To bi bilo res na mestu. Če se meščanska šola premesti v Mladiko, se dobi spet stanovanja (vsaj dvojno), na drugi strani pa pride šola v dobre in primerne prostore. Ostala bi še samo gospodinjstva šola, katera pa se mora popolnoma postaviti na drugo podlago. Šola naj bo za mesto in okraj, v kateri bi se lahko vršil pouk v tečajih s šestimi meseci in z enim letom. S tem bi bilo ustrezno že dolgoletni želji prebivalstva Ptuj in okolice. Nastaviti se morajo seveda prvovrstne učne moči, ki bi bile kos tej veliki nalogi. — Več starišev.

Zidje v trgovini v Ptuj. Kakor da ne bi noben drug ne zmoget trgovine, osobito pa Slovenec ne, kaže vedno večje število Židov v Ptuj, ki se bavijo samo s trgovino, največ s poljskimi pridelki, lesom, sadjem, jajci, itd. Ali res morajo iti ves dobiček samo v žep Židov? Ni vrag, da se ne bi našli zmogni slovenski ljudje, pa magari skupaj v drugi ali v drugačni družbi, ki bi se poprijeli trgovine s poljskimi sadeži na veliko ter tako onemogočili odiranje kmečkega prebivalstva. Pričakujemo, da se bodo sedanji trgovci v Ptuj bolj poprijeli te trgovine, kakor da se nekateri pečajo z malenkostmi, komaj životarijo, medtem ko bi s svojim trudom na tem polju lahko dosegli lepe uspehe. Naš denar naj gre vedno nam v prid in ne tujerodcem. — Ptujski sosedi.

Razsvetljava Ptuj ima mnogo hibi, osobito včasih že ob 22. uri plinove luči tako potemijo, da se niti časopisov ne more čitati. Pa to bi najzadnje še bilo prestat, ker se zna, da občina nima denarja, da bi popravila plinaro in plinove cevi, posebno ne bi bilo vredno, da bi v plinaro zabila dosti denarja, ker je vendar pričakovati, da se bo enkrat dosegla električna luč. Pravijo nam zdaj

Nemirovič Dančenko nagovoril Čehova, da naj izroči »Utrvo« njemu in Stanislavskemu. Tako je Hudožestveni teatr vpriporil »Utrvo« na svoj način: dal je slehernemu igralcu priliko, da doživi vlogo in jo izvede do vseh detajlov. Dokler se niso dokopali do te stopnje, ni bila vpriporitev zrela. Z hudožestveniki je bil Čehov znatno zadovoljnejši. In posihdoh se je začelo ozko sodelovanje med njim in M. H. T. Ko je Čehov pisal navedene tri igrokaze, je imel pred očmi tega atona člana hudožestvenikov; vlogo Firsa v »Češnjavem vrtu« je na pr. ustvaril nalašč za svojega ljubimca Artema.

Hudožestveni teatr plus Čehov — to je tretja postaja ruske drame. Kdor razume ideje in čustva dramatika Čehova, ta razume dejanja Hudožestvenega teatra. Jablonskij trdi, da brez Vl. Nemiroviča Dančenka ne bi bilo tudi dramatika Andrejeva, ki je prav tako pisal posamezne igre izrečno za M. H. T. in poedine vloge nalašč za nekatere njegove člane in članice. Hudožestveniki so odkrili ruskemu občinstvu tudi druge dramatičarje: Maeterlincka, Ibsena, Hauptmana itd.

Iz realizma so hudožestveniki krenili k iskanju novih form. Kakšna senzacija je bila na pr. vpriporitev Maeterlinkeve »Modre ptice«. Te dni mi je pripove-

Ignotus:

Hudožestveni teatr.

(Ob gostovanju v Mariboru).

Lani je slavil »Moskovski Hudožestveni Teatr« 25letnico obstoja. Slavil jo je daleč od domovine, daleč od Moskve — v tujem svetu in razdeljen v več skupin. Pravzaprav je ni slavil: obhajal jo je s tem, da je delal z novimi elanom, iskal novih možnosti, novih razodetij. In še zdaj jih išče: vsaka skupina zase, vsak umetnik zase. Kaj je čas, kaj petindvajsetletnica! Delati je treba, neprestano se izpopolnjevati, nikdar biti zadovoljen s sabo. To je najznačilnejša lastnost hudožestvenikov. »Prvo je pri njih — večno nezadovoljstvo s samim seboj. Tisk je poln hvale, publika prekipeva od navdušenja, toda — ne, boljše sem hotel« — pravi Stanislavskij in zopet ruši gre od enega načela k drugemu, od stila k stilu, od herezije k hereziji, piše Sergej Jablonovskij (»Rule« 28. oktobra 1923). Neprestano se vadijo, iščejo, mučijo. Te dni je poročevalec zagrebškega lista srečal v gledališkem koridorju gospo Germanovo, ki se je učila vlogo »Gospa z morja«. Čudno — saj je že tolikokrat nastopila v nji! — »Da, vedno se učim iznova, kajti vsak moj nastop je poizkus, da dam vsakokrat kaj

Že leta in leta, da bo in bo, meščanom pa se zdi, da se obljuba že predolgo razteza, zato želimo malo več brige za elektriko. Kar pa napravi na vsakega tujca najslabši vtis, ko stopi s kolodvora v mesto, je, da vidi na polomljenih in nagljenih drogih polomljene in umazane plinove svetilke. Če že na zunaj ne pravi mesto utis podrtosti, kaj je še le drugo. Tega ne smemo dopustiti. — Meščan.

Živinorejska razstava v Ptuj. Dne 5. junija 1924 ob 9. uri se vrši v Ptuj na sejmišču živinorejska razstava in premovanje plemenske živine marjedvorske, murpoljske in pingavske pasme ter križancev teh plemen. Pričnana bo živina od starosti 6 mesecev naprej obojega spola. Ptujski okraj, ki je največji izmed okrajev, obsega veliki del Slovenskih gor, celo Gornje in Spodnje Dravsko polje in slikovite Haloze. Pod sedanjim vodstvom okrajnega zastopa ter s pomočjo vseh merodajnih činiteljev zlasti s podporo države se je pričelo v ptujskem okraju po znani živinorejski anketi v St. Jurju ob Ščavnici delati pridno na tem, da se povzdigne živinoreja ptujskega okraja. Pingavska pasma, ki je bila pod poprejšnjim štajerskim deželnim odborom in pod Ornogovim uvedena v naše kraje, zastaja in omaguje, ker ni sveže krvi. Poprijeti se je bilo domačih, na lastnih tleh vzgojenih plemen in te so: marjedvorska in murpoljska pasma, osebito še radi tega, ker mejijo na ptujski okraj sodni okraj z enako pasmo. Kako daleč je uspelo delovanje v smeri povzdige živinoreje, bo pokazala živinorejska razstava. Počeni krogi trdijo, da so uspehi zelo veliki in da bo mogoče tekom enega desetletja popolnoma zadostiti vsem zahtevam živinorejcev ter doseči zaželjeni cilj. Kogar zanima živinoreja, naj gre na živinorejsko razstavo v Ptuj.

Celiske vesti.

Volitve v občini Celje in okolica. Kakor smo že zadnjič poročali, se nemškutarji v mestu in okolici niso sramovali najpodlejših sredstev, da so dosegli potrebnih 66 podpisov. Njihova »nepolitična« gospodarska lista se, odkar je bila objavljena, vidno zmanjšuje in je, ako gre to tako naprej, do 16. junija sploh ne bo več. Doslej je preklicalo svoje podpise na listi že 8 kandidatov. Razun industrijalcev gg. Veberja in Pinterja se je prijavilo doslej še sledečih 6 gospodov, ki z nemškutarji celiske okolice ničesar skupnega nečejo imeti. Podpise so preklicali: Franc Bračič, delavec v Gaberjih, Adolf Mencl, cinkarniški mojster v Gaberjih, Martin Kuzman, delavec na Zgornji Hudinji, Franc Regul, delavec na Spodnji Hudinji, Pavel Fajgel, pekovski mojster v Gaberjih in Anton Kušar, skladiščnik v Gaberjih.

doval znanec iz Moskve, ki je redno zahajal v Hudožestveni teatr: Kako so igrali živali! Nek znan igralec je imel vlogo konja. Stanislavskij ni bil z njim zadovoljen in ga je neprestano pošiljal v zoološki vrt, kjer je moral intenzivno študirati konja. Šele po dolgem, vstrajnem proučevanju konjskih gibov je postal vloga zadovoljivo. Karakteristično je tudi, kar pripoveduje Jablonovskij o režiji Nemiroviča Dančenka. Najemal si je ljudi, ki so dolga leta izvrševali tak poklic, kot ga je imela dotična oseba v drami; tako je spravil na oder nekega komornika, potem učitelja risanja Artema itd. »Profesionalni igralci kažejo šablono, nčenje; vi prinesite na oder pravo življenje,« je govoril. — Stanislavskij pripoveduje, da se je več mesecev intenzivno pripravljaj na vlogo nekega »pokojenega častnika; po 70 vajah je spoznal, da ni zanjo. Marsikateremu odrskemu »umetniku« se to dozdeva smešno; toda »genijalni režiser« — kot nazivlje svetovna kritika Stanislavskoga — je že zdavnaj premagal komedijo človeškega napuha in domišljavosti; že zdavnaj je razumel resnico, da je umetnosti malo, zelo malo in da se zlato naplavi iz ogromne mase peska.

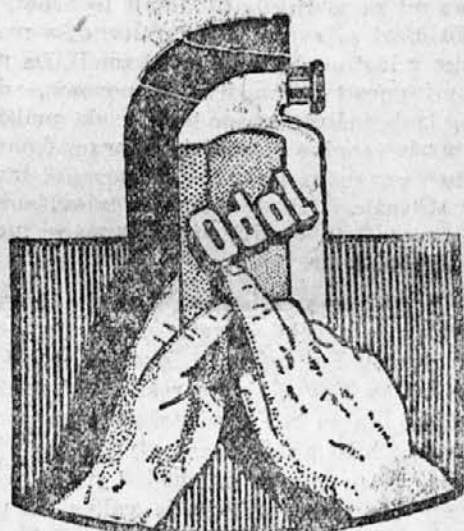
Danes so Hudožestveniki združili vse troje: čisti realizem, scenično formo in individualno doživljanje. Njih studiji in

Novo uradne ure pri celjskih sodiščih. S 1. junijem 1924 se uvedejo pri sodiščih v Celju sledeče uradne ure: ob delavnikih od 8. do 13. in 15. do 17. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure. Vložnice je odprto ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 16. ure, ob nedeljah od 9. do 12. ure.

Novi vojni red in šolska mladina. Kakor smo že poročali, bodo s 1. junijem prihajali po novem voznem redu v Celje vlaki iz Sav. doline in iz Maribora zjutraj že pred pol 7. ure. Ker je umevno, da bo šolska mladina do 8. ure, ko se prične pouk, pohajkovala po mestu, prihaja iz občinstva predlog, naj bi se šolski pouk z ozirom na spremenjeni vojni red pričel s 1. junijem že ob 7. uri zjutraj. Šolske oblasti bi iz higijskih in pedagoških ozirov prav rade ustregle tej želji, ako bi tudi vlak iz Zidanega mostu prispel še pred 7. uro v Celje. Iz te smeri prihaja namreč v celjske šole največ dijaštva. Ker pa pripelje ta vlak tudi po novem voznem redu šele po pol 8. uri v Celje, žal tej zahtevi šolske oblasti za enkrat še ne morejo ugoditi.

Mestno letno kopališče v Celju je že otvoreno in prihaja vsak dan več gostov, ki se hočejo v hladnih valovih bistre Savinje osvežiti, ker so nastopili že izvanredno vroči dnevi.

Nesreča. Kakor nam iz Celja poročajo, je povozil v sredo pop. pri čuvajnici v Teharjih brzovlak invalida Josipa Zabukovška. Hotel je preko proge, a se mu je palica zataknila med tračnice, tako da se ni mogel več izogniti brzovlaku, ki ga je razmesaril.



Obdrž zdravo telo,
Za usta, zobe, grlo...
Odol rabi!

Misli boljše

skupine se ločijo po raznih odtenkih, v celoti pa nosijo pečat prve moskovske sekte, čije preroka sta bila Nemirovič Dančenko in Stanislavskij. Njih vpliv na rusko umetnost je bil v teh 25 letih ogromen. Že l. 1905. so se napotili prvi v inozemstvo. Nastopali so s triumfalnim uspehom. Zapad je pač poznal velike posameznike (Sara Bernhard, Duse in dr.), ni pa poznal umetniške skupine, v kateri bi zadnji statist pokazal sugestivno moč umetnika — maga. Danes so očetje in sinovi M. H. T. razkropljeni po širnem svetu. Povsod, kamor pridejo, ogrevajo srca in vedrijo duše. Povsod ostavljajo nostalgijo za večnim v umetnosti. In večno v umetnosti je apsolutno v življenju. Ali ni slovanski mističizem to, kar pričakuje zapad od vzhoda? Ali ne veje iz umetnosti hudožestvenikov jutranji veter tiste lepote, ki naj po besedah Dostojevskega »odreši svet«?

Še nekaj paberkov, pobranih iz razgovora s prijateljem iz Moskve:

Moskva je imela več gledališč, od katerih so bila nekatera uprav razkošna. Hudožestveni teatr je bil takoj izpočetka in je še danes najskromnejši. Prav ta skromnost je zelo značilna zanj. Zunanost in notranost je bila kaj preprosta. Mesto čudnega težkega zastora so

Koroške vesti.

Nemška nasilstva na Koroškem. Beograjska »Politika« prinaša dopis iz Celovca, ki je datiran z dne 19. tm. in opisuje politična nasilstva, ki jih izvajajo koroški nemčurji in Nemci nad koroškimi Slovenci. Onemogočiti hočejo zadnjo slovensko šolo na Koroškem na ta način, da dostavljajo rodbinam, ki pošiljajo svoje otroke v slovensko šolo, pisma od Heimatsdiensta, v katerih jim grozijo z umori in požigom. Uspeh je bil ta, da je pred nekaj dnevi slovenska šola ostala prazna. Naš konzulat v Celovcu je bil že dvakrat opljenjen. Pri zadnjem napadu so napadaleci odnesli važne akte iz arhiva.

Zanimivosti.

Maj, nesrečni mesec za sklepanje zakonov.

Ceprav je maj mesec solnce, ljubezni in pomladi, vendar že najstarejši učnjaki svarijo pred sklepanjem zakonov, v tem mesecu. Grški modroslovec in pisatelj Plutarh v svojih delih opominja mladino, naj ne sklepa zakonov v tem mesecu cvetja, češ da bo gotovo doživela razočaranja. Priljubljeni klasik publike Ovidija Nazon v nekem svojem stihu očetovsko odvrata ognjene device in vdove od zakonov v tem mesecu. Deklice in vdove naj ne gredo pod zakonski jarem; ona, ki bi to storila, naj ve, da bo njena sreča kratka in da so ji dnevi šteti. Ta vero je bila močno razširjena tudi v srednjem veku. Italijanski pesnik Aleksandro iz dobe trubadurjev piše, da so v Ferrari pomrli sinovi mnogih odličnjakov in knezov, ki so se poženili v tem usodnem mesecu. V Cevennamu in v pokrajini Saintoge pravi narodna prislovica za mesec maj: Mesec zarak in mesec razočaranja zaljubljenec. V Tiringiji okrog Eisenacha pravi narod: Heirat im Mai, ruft den Tod herbei. Dozdaj, se še ne ve, zakaj je v tem pogledu mesec majnik na slabem glasu. Isto vprašanje si je stavil že sam Plutarh. Morda zato, ker je mesec maj sredi mesecev Aprila in Junija, ki živata zaščito boginji Venere in Jun, ki strašno sovraži zakon in ljubezen, ali pa je morda ta čudni pojav v zvezi z materjo boga Merkurja, vobče spoštovano boginjo Maho, ki spremlja z otožno pesmijo duše pokojnih v črni, podzemeljski Hades. Nekateri trdijo, da je dobil maj svoje ime od tega, ker večina (maiores) gre v smrt, dočim junij (juniores) vliva nove moči v žile naraščajo. Drugi zopet trdijo, da mnogi mrazovi, ki ugonablajo v tem mesecu cvetje in rastline, stojijo v zvezi s temi dogodiljaji.

Amor in sovjetski uradnik.

Te dni je bil zaključen pred moskovskim kazenskim sodiščem senzacionalen

visele lahne zavese. Nikjer škrlata in zlata — vse od tal do vrha iz hrastovine. Vse pa je bilo v skladu, čedno, mirno in — dejal bi — ponižno. Z drugimi besedami: rusko.

Obisk je bil podoben silnemu navalu. Gledališče — po velikosti slično ljubljanskemu — je bilo skoraj vedno razprodano. O premijerah so nekateri od prve zore čakali pred blagajno, da dobe vstopnice. Zlasti je bil naval z dežele.

Hudožestveni teatr je svoje člane plačeval dokaj slabo. Gospa Knipper-Chehova je imela (nekoč pred vojno) komaj 3000 rubljev letne plače. Najbolj jih karakterizira s te strani nastopni dogodek: L. 1919. je boljševiški komisar za prosveto Lunačarski povabil k sebi Stanislavskoga in mu izjavil, da je voljan priznati Hudožestvenikom višjo plačo nego drugim. To je bilo v času, ko so vsi trpeli pomanjkanje. Stanislavskij pa mu je odvrnil, da umetnik ni služabnik, ki bi mu šlo za večjo ali manjšo plačo. On mora delati, ustvarjati, živeti za umetnost — in to mu je poglavitna plača.

Videti je tedaj, da Hudožestvenike spaja močna ljubezen do njih ideala, ki se mu pravi Umetnost. Prava samostanska ljubezen in požrtvovalnost! In ljubezen je poleg lepote in resnice tretja komponenta tiste velike sinteze, ki bo odrešila človeštvo.

proces proti odličnemu sovjetskemu uradniku. Amor, bog ljubezni, namreč tudi boljševiških birokratov ne pusti na miru in dela z njimi podobne homatije, kakor v katerikoli buržujski državi na svetu. Višji sodnik Voronež Knjasov se je zaljubil v uradnico sodišča, pri katerem je sam služboval, v lepo Ukrajinko Ireno Argovo. Obetal ji je, da ji preskrbi boljšo državno službo, če postane njegova ljubica. Irena pa je zahtevala, da naj se Knjasov loči od svoje žene in se z njo zakonito poroči. Sodniku se tega ni hotelo, ker je s prvo ženo živel v srečnem zakonu, in mu je le še manjkala ljubica. Ko se je zaljubljeni sodnik naveličal Ireninega odpora, jo je odpustil iz sodne službe. Krajevni sovjet, kamor se je pritožila lepa Irena pa je obrnil celo reč na robe: pridržal je Ireno in odpustil sodnika Knjasova. Slednjega je to tako razkačilo, da se je nekega dne skril pred sodiščem in ko se je Irena vračala iz urada, jo je ustrelil. Dekle je padlo mrtvo, bivšega sodnika pa so takoj zaprli. Po daljšem procesu, ki je v rdeči Moskvi vzbujal toliko zanimanja kot tačas pri nas slavni Carug, je bil Knjasov obsojen na 10 let ječe in izguba državljskih pravic.

Smrt kraljice in reformatorke zločinov.

Svojega kralja nimajo samo moški zlikovci, imajo ga tudi ženski. Te dni je umrla v Dedroitu, v Ameriki, Sofija Lyons, reformatorka na polju zločinov in tatvin. Domnevajo, da je padla kot žrtev treh zločincev, s katerimi se je pred kratkim spoznala. Sofija Lyons, ki so jo nazivali »kraljico podzemeljskega sveta«, je odsedela najrazličnejše kazni v petdesetih letih. Pred tridesetimi leti pa se je odločila živeti pošteno in revno ter je spisala slavno knjigo »Zakaj se ne izplača zločin?« Sofija Lyons, ki je doživela 76 let, se je rodila v Newyorku, kjer je sprejemala od matere prve nauke v žeparstvu. Kasneje je prepotovala celo Evropo ter se pridružila najrazličnejšim skupinam mednarodnih tatov in zločincev. Ko so jo po 40-letni kazni izpustili, se je preselila na deželo, omožila se z nekim kaznivcem ter mirno in skromno živela v največji zakonski sreči. Pred nekoliko leti je umrl njen mož in ji ostavil veliko premoženje. Kot bogata in mnogospoštovana žena trgovca je posvetila življenje in denar plemenitemu namenu, da privede zlikovce in razbojnike na pravo, krepostno pot. Pred nekaj dnevi je sprejela v avdijenco tri zločince, da jih pridobi za svoja dobra in blaga načela. Nenadoma pa so zlikovci izginili, iz hiše pa so slišali strašen krik: »Ostavi te me, ne storite tega!« Sosedji so skočili v sobo, kjer so našli reformatorko zločincev v globoki nezavesti. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je umrla.

Turistika in sport.

Odsek amaterfotografov SPD izleti v soboto, 31. tm., k otvoritvi koč na Urški vabi vse prijatelje in člane k udeležbi, vsled česar prosil, da se javijo udeleženci dnevno od 19. do 20. ure v Krekovi ulici 5.

Koča na Urški gori bo otvorena že 26. tm., a od 31. t. m. bo redno oskrbovana. Inventar in drugo se bo temeljito popravilo in ponnožilo, tako, da bo bivanje v koči jako udobno.

Mariborska koč. Najlepši pomladanski izlet na pičle tri ure iz Maribora ali iz Hoč oddaljeno koč. Oskrba prvovrstna. Snega ni več. Planinci in drugi, posečajte to najlepšo točko mariborske okolice. — SPD.

Izlet na Plitviška jezera priredi Hrv. plan. dr., podr. »Sljeme« v Zagrebu za binkoštno praznike, dne 8. in 9. junija. Vsled ugodne žel. zveze bodo mogli biti izletniki oba dneva pri jezerih, trenirani turisti polezejo na Golu Plitvičicu (1649 m). S tem izletom je spojena slavnost 50letnice HPD. — Natančnejši podatki sledijo. Ker bodo poskrbeti brati hrvati polovično vožnjo, je potrebno, da se oni, ki se hočejo udeležiti izleta, javijo pri Odseku amaterfotografov SPD v Mariboru, Krekova ulica 5 in to dnevno od 19. do 20. ure.

Mariborske vesti.

Maibor, 24. maja 1924.

m Srebrno poroko je slavil dne 23. maja g. dr. Fran Jankovič.

m Ljubljanski juristi v Mariboru. Z dopoldanskim vlakom je dospelo iz Ljubljane 58 slušateljev ljubljanske juristične fakultete pod vodstvom znanega kriminalista, g. prof. dr. Dolenc in predkana juristične fakultete g. dr. R. Kušaja. Goste so na postaji sprejeli člani tukajšnjega kluba jugoslov. akademikov, nakar so se podali v moško kaznilnico. Tu sta jih sprejela ravnatelj kaznilnice g. Serdič in kurat g. Zavadla ter jih spremljala po kaznilnici. Gostje so si ogledali vse važnejše prostore, zlasti delavnice, kjer so kaznjenci pridno delali. Mudili so se tudi v šoli, kjer je kaznilniški učitelj g. Cizelj pravkar poudčeval računstvo. Ogledovanje je trajalo od 10. do 12. ure. Opoldne so se podali na policijski komisariat, kjer jih je sprejel g. pol. nadstvenik Kerševan z uradniškim osebjem, po kosilu v Narodnem domu pa so si ogledali tovarno Doctor in drug. Tekom popoldneva obiščejo tudi vinarsko in sadjarsko šolo. Zvečer se vrši v Narodnem domu družabni večer, na katerega so vabljeni poleg juristov praktikov tudi vsi drugi prijatelji naše akademične omladine.

m Ekskurzija Trgovske šole v Zagreb in na Sušak. Drugi A-letnik naše Trgovske šole priredi pod vodstvom g. prof. Strune ekskurzijo v Zagreb in na Sušak. Na povratku si bodo izletniki ogledali tudi Ljubljano, Bled in Jesenice.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 26. tm. predava novinar g. Friderik Golob o sodobnem pacifističnem gibanju. Začetek predavanja ob 8 20, uro (mala kazinska dvorana). Vstop prost. Opozorjamo na to zanimivo in aktualno predavanje.

m Predavanje prof. Warniera o francoski politični in prosvetni zgodovini. V nedeljo, dne 25. maja, priredi francokrožek točno ob desetih in pol v Grajskem kinu izredno zanimivo predavanje Gospod Warnier, profesor francoskega jezika na univerzi v Zagrebu, bo kazal mnogobrojne slike starih francoskih gradov ob Loire-i in v mestih Fontainebleau in Versailles in bo ob teh slikah podal kratke črtice iz francoske politične in prosvetne zgodovine. Odbor pričakuje, da se bo naše občinstvo, člani društva in nečlani, odzvalo v lepem številu temu vabilu in tako pokazalo svoje zanimanje za to, kar je francoski narod tekom večstoletne svoje zgodovine vstvaril veličastnega in vzornega za vse kulturne narode. Vstop je prost.

m Angleško predavanje svetovnega potnika grofa Dejanovića. Znan svetovni potnik grof Dejanović, ki že čez 50 let potuje po svetu, bo predaval v angleškem jeziku o svojih zanimivih potovanjih v soboto dne 24. tm. ob 20. (8.) uri zvečer in v nedeljo dne 25. tm. ob 10. uri dopoldne, obojekrat v gostilni pri »Treh ribnikih« blizu parka (K. Prinčič). Vsi, ki razumejo angleško, naj se udeležijo tega zanimivega predavanja. — Vstopnina prostovoljna.

m Študijska knjižnica. Vsem, ki se zanimajo za znanstveno literaturo, za starejšo slovensko slovstvo itd., priporočamo študijsko knjižnico v kazinskem poslopiu. Knjižnica je odprta vsak delav. m Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru pozivlja svoje člane, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo odkritja Malgaievega spomenika, ki se tvriši dne 29. maja tl. v Guštanju.

m Slavnostna povorka dne 1. junija krene ob pol 15. uri iz magdalenske šole po Ruški cesti na Kralja Petra trg, čez državni most na Glavni trg, v Gosposko ulico, Slovensko ulico, na Aleksandrovo cesto, po Cankarjevi, Maistrovi in Korosčevi ulici v Ljudski vrt, kjer se vrši javni nastop. Opozorjamo, da po poklonitvi zastave kumije nastopi z 2 točkama tudi bratsko Kolo jahačev, nakar odkorakamo skupno v Narodni dom.

m Bakljada Sokola v Mariboru krene na večer dne 31. maja ob pol 21. uri iz Narodnega doma po Tattenbachovi ulici čez Glavni trg v Gosposko ulico, čez Trg Svobode, mimo okrajnega glavarstva v Maistrovo ulico, čez Zrinjskega trg v Kolodvorsko ulico in na Aleksandrovo cesto, kjer se ustavi in razpo-

redi pred hišo brata dr. Rosine. Po poklonitvi v čast kumije zastave, gospe dr. Rosinovi, odhod v sklenjenih vrstah po Sodni in Tattenbachovi ulici v Narodni dom. Bakljade se udeležijo celokupno članstvo in naraščaj iznad 14 let, vsi v kroju.

m Cepljenje zoper koze se nadaljuje. Mestni magistrat razglasa: Ker je bila udeležba pri glavnem obveznem cepljenju zoper koze minuli teden izvanredno slaba, kljub razglasitvi po časopisih, cerkvah in šolah, se bo vršilo cepljenje še nadalje od 26. do 31. maja t. l. (izvzemši 29. maja četrtek-praznik) vsaki dan od 9. do 12. ure na mestnem fizikatu (Rotovž) soba št. 7. Stariši nad 6 mesecev starih otrok se opozarjajo na člen 3 zakona o obveznem in prisilnem cepljenju zoper koze, objavljenem v Uradnem listu št. 15 z dne 18. februarja 1922, po katerem se kaznuje opustitev cepljenja z globo od 5 do 250 D, ali z zaporom od 1 do 6 tednov.

m Promenadni koncert v parku dne 25. maja 1924. 1. Sedlaček, »Draškiček«, marš; 2. Linke, »V raju Indre«, overtura; 3. Parma, »Pozdrav iz Gorenjske«, valček; 4. Wagner, »Lohengrin«, fantazija; 5. Ganne, »La Carin«, mazurka; 6. Broditi, »Iz Beograda i okolice«, potp.; 7. Novacek, »Castaldo« marš.

m Javen shod najemnikov. Prejeli smo: Društvo stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov za Maribor in bližnjo okolico (Rotovski trg 1) sklieuje javen shod v nedeljo dne 1. junija ob 9. uri dopoldan v Götzovo dvorano. Dnevni red je: 1. Splošno poročilo predsednika o prečih vsrašanjih. 2. Naše stališče napram deložacijam. 3. Slučajnosti. To je v tem letu že drugi shod po poteku komaj dveh mesecev od zadnjega. Je pa še nujnejši od prvega, ker so na programu zelo važna stanovanjska vprašanja. Najemniki in podnajemniki — vpisani ali še ne vpisani — lahko razvidijo iz tega, da je v njih življenjskem interesu, da se v kar največjem številu udeležijo shoda, na katerem se bodo tudi prepričali, da se živahno delujoči odbor resno trudi vršiti svojo nalogo. To pa bo mogoče le tedaj, ako bo odbor po udeležbi in nato sledečem vpisovanju smel soditi, da imajo najemniki in podnajemniki resno zanimanje za zaščito svoje strehe.

m V prihodnji številki začnemo objavljati opis potovanja na gospodarsko konferenco v Skopju izpod peresa odličnega našega obrtnika, ki je moralo danes radi pomanjkanja prostora izostati. Opis je vseskozi zanimiv in opozorjamo nanj zlasti gospodarske kroge, ki se zanimajo za južne kraje, kakor Niš, Skopje in Solun in tamošnje gospodarske prilike.

m Tujei v Mariboru. Dne 24. majnika je bilo prijavljenih 61 tujecev in sicer: hotel »Meran« 19, Privathotel 2, hotel »Zamorec« 11, gostilna Dabringer 7, gostilna »Pri grozdu« 5, hotel »Kosovo« 4, hotel »Črni orel« 4, gostilna »Zlati konj« 4, gostilna Holzkecht 2, gostilna »Zlati lev« 2 in gostilna Halbwidl 1.

m Dirkači v Tomšičevem drevoredu so imeli danes jutraj smolo. V sled večerajšnje notice v našem listu se je danes jutraj pojavil tam stražnik in sprejel v svoje okrilje kar 7 »dirkačev«, ki so smatrali drevored za najpripravnejše dirkališče. Med njimi je 1 dijakinja in 3 dijaki, od katerih bi človek pričakoval več obzirnosti. — V zvezi z našo večerajšjo notico sporoča policija... komisariat, da spada Tomšičev drevored v območje orožništva, vendar pa bo tudi policija, upoštevajoč pritožbe občinstva, skrbela, da napravi red. Potrebno pa je, da jo v tem podpira tudi občinstvo, ki naj vsakogar, ki ga zasači pri kolesarstvu na prepovedanih potih, prijavi, kakor se tudi vsi nasadi v parku sploh priporočajo varstvu občinstva. Le s krepko podporo občinstva bo mogoče vandalizmu napraviti konec.

m Ljubitelji kurje pečenke. V zadnjih dneh je bilo v okolici izvršenih več kokošjih tatvin. Policiji se je posrečilo, izslediti storilce v osebah nedavno iz Avstrije izgnanih malopridnežev, ki so se brez posla potikali po okolici in živeli na račun drugih. V zadnjem času prihajajo iz Avstrije številni taki elementi, ki se potem potikajo bodisi ob meji, ali pa v okolici mesta. Bilo bi pri-

poročljivo, da bi ljudstvo na deželi samopazilo na take ljudi in vsak sum prijavilo orožništvu, ker orožništvo ne more imeti povsod oči. Če bo takim elementom ljudstvo samo nemogočilo skrievanje po deželi, bo tudi konec številnih tatvin, ki se v zadnjem času dogajajo.

m Čuden ptič. Pred par dnevi je bil ob meji aretiran nek možakar, ki se je izdajal za vojaškega narednika. Izroččen je bil vojaški oblasti, kjer je pri vsakem zasliševanju povedal drugo ime. Ugotovilo se je, da ni vojak in je bil zato oddan policiji. Tudi tukaj noče povedati svojega pravega imena. Ugotovljeno pa je, da je pribežal iz Avstrije, ker ima kosmato vest. Sumi se tudi, da je z nekim tovarišem izvršil na Dunaju vlom v Länderbank. Tozadavne poizvedbe so v teku in bo ptiček tokrat b.čas obsedel.

m Spi v hotelu, da krađe. Konec aprila je najel v hotelu Kosovo sobo nek mož, ki se je prijavil za Franca Marčeca iz Ptuj. Čez nekaj časa je odšel in sobo zaklenil. Ko se do drugega dne ni vrnil, so sobo s silo odprli ter videli, da sploh ni prenočeval v hotelu, pač pa pobral rjuhe ter izginil. Včeraj pa je sobarica tega možakarja srečala na Glavnem trgu ter ga dala zapreti. Na policiji so ugotovili, da je to nek Ivan S. iz Radvanja, ki ima odsedeti še staro kazen. Oddan je bil sodišču.

m Policijske vesti. Od petka na soboto je sprejela policija 22 prijav ter izvršila 5 aretacij. Prijavljeni so bili: 1 radi razgrajanja, 4 radi tatvine, 1 radi poverbe, 2 radi neoznačenih cen, 1 radi telesne poškodbe, 1 radi kalenja nočnega miru, 1 radi prekoračenja policijske ure, 1 najdba, 1 radi hoje po železniški progi in 9 radi prestopka cestnega reda.

m Dražba konjskega gnoja. V pisarni 32. artilerijskega p. v Mariboru, Tržaška cesta št. 32, vršila se bo dne 26. maja tek, l. ob 10. uri dražba (licitacija) radi prodaje konjskega gnoja, ki se nahaja v dvorišču konjskih hlevov. Jezdarska ulica št. 8 v Mariboru. Gnoj se bo oddajal tudi v manjših količinah posameznim licitantom po pogojih (uslovih), ki se lahko vsak dan vpogledajo v pisarni 32. artilerijskega puka. Pred licitacijo mora vsak reflektant položiti kavejco v višini 10% celokupne vrednosti one količine gnoja, katere želi kupiti. Vsem, ki ne postanejo kupci, se kavejca takoj po licitaciji zopet vrne.

m Mariborsko številko »Osl.-jugoslov. Lige«, ki je prinesla zanimive pripevke o Mariboru, je dobili tudi v našem uredništvu. Izvod stane 3 D.

m Najdeni predmeti v Mariboru. Od 1.—15. maja 1924 so bili oddani kr. pol. komisariatu v Mariboru sledeči predmeti kot najdeni: 1 zapestnica; 1 dežnik; 1 robec; večji znesek denarja; 1 denarnica z malim zneskom; 1 ženska obleka; 1 plašč; 1 ključ z verižico; 1 denarnica z malim zneskom; 1 zastavni list; 1 odeja; 1 slamnjak; 1 blazina; 1 konjski jermen; sveženj ključev; 1 torbica; 2 psa; 1 kos platna; 1 mali in 1 večji znesek.

m Zgubljeni predmeti v Mariboru. Od 1.—15. maja 1924 so bili sledeči predmeti prijavljeni kot zgubljeni: 1 rjava usnjata listnica z 1200 D; krstni list na ime Zobražil; zavitek z eno srajco in 4 ovrtniki; črna usnjata listnica z 80 D in invalidsko spričevalo na ime Reš; 1 črna torbica z 1 britvijo 1 škarijami in 1 glavnikom; 1 črna torbica z 1 škarijami in denarnico; 1 črna dežnik z belim držajem; znesek 220 D; 1 zlata verižica z obeskom; 1 črna usnjata listnica in 300 D; 1 črna usnjata torbica in 480 D ter nekaj slik; 1 srebrna ura »Doxa«; 1 črna usnjata listnica ter šofer legit. na ime Fračko in 650 D; 1 srebrna verižica z 2 obeskom; 1 jahalna palica s srebrnim ročajem; 1 dežnik (zamenjan v trgovini); 1 zlata zapestnica in 1 kos platna.

m Trgovina s pisalnimi stroji A. n. t. Rud. Legat se ni preselila... temveč ostane kakor doslej v Slovenski ulici 7. Prevzemanje popravil in snajenje vseh pisarniških strojev. Natančnejše v in-se-ratnem delu. 1131

m Žepni vozni red izda kakor vsako leto, tudi letos knjigarna V. Weixl v Mariboru in sicer prve dni prihodnjega meseca. Ker se je ta vozni red pri občinstvu kot najbolj praktičen zelo priljubil, bo gotovo tudi letos povpraševanje po tem veliko. Zato bo, ker bode tokrat vseboval vse proge, poleg tega

pa tudi vozne cene. Da se vozni red vsled noče v žepu ne raztrga, se bo dobilo tudi posebne platnene ovitke, kjer se vozni red vedno lahko z novim nadomesti. nik od 9.—12. in od 3.—6. ure.

m Kavarna »Mestni park«. Svira dnevno pomnožen salonski orkester pod ravnateljstvom g. Pospisila. Zvečer od pol 21. do pol 1. ure in popoldan (pri lepem vremenu) od pol 17. do pol 19. ure.

m Hugo Hugo, najpopularnejši hrvaški komikar, od 16. maja naprej v klub-baru. 1771

Narodno gledališče.

Predstava 195. Sezona 1923-24. Ab. A. V soboto, 24. maja 1924 ob 20. uri.

Krstna predstava.

MAGDA

Tragedija ubogega dekleta v dvanajstih scenah. Spisal: Alojzij Remec. — Režija in inscenacija: Valo Bratina.

O S E B E:

Magda, uboga dekle, ki pretrpi vse od služkinje do izgubljenke na cesti... Bukšekova Peter, mizarski pomočnik, ki jo ljubi do konca... Kovic

Medicinec	} vsi eden in isti	} BRATINA
Detektiv		
Policijski komisar		
Trgovski agent		
Zvodnik		
Pesnik	} v Magdini	} ljubezni
Zdravnik		

Scene: 1. Na kavarniški terasi ob jezeru. 2. V sobi pri gospodi, kjer Magda služi. 3. V študentski sobi. 4. Na klopi v parku. 5. Na policijskem komisariatu. 6. V kavarniški sobici. 7. Pred ponočnim zabaviščem. 8. V Magdini sobi, odrti vsakomur. 9. V sobi v bolnišnici. 10. Na mostu. 11. V bolniški sobi. 12. Pred dvorano za sečiranje. Prih sedem scen in zadnje štiri prelete kratke razdobje, dočim ločijo osmo sceno od njih dolga leta penžanja in propadanja.

Med izvajanjem vstop ni dovoljen.

REPERTOIRE:

Sobota, 24. maja. »Magda«. Ab. A. Nedelja, 25. maja. »Čardaška kneginja«. Ab. C. Ponedeljek, 26. maja. »Magda«. Ab. B. Torek, 27. maja ob 19. uri »Selo Stepančičovo«. Gostovanje Hudožestvenikov. Sreda, 28. maja ob 19. uri »Češnjek vrt«. Gostovanje Hudožestvenikov. Četrtek, 29. maja ob 19. uri »Življenjski boj«. Gostovanje Hudožestvenikov.

—□—

»Magda«. Danes dne 24. maja se prvič vprizori izvirna slovenska noviteta Al. Remca »Magda«. Današnja premijera bo posetil tudi avtor, g. Al. Remec, ki se pripelje s popoldanskim vlakom iz Ljubljane.

Odmor za občinstvo pri predstavi »Magde« bo po četrtri in osmi sliki.

Hudožestveniki v Mariboru. Odlični dramski umetniki Hudožestveniki, dospo v Maribor, dne 27. maja in ostanejo pri nas tri dni. Red predstav je sledeč. 27. maja: Dostojevskij: »Selo Stepančičovo«. — Dne 28. maja: Čehov: »Češnjek vrt«. — Dne 29. maja: Dickens: »Življenjski boj«. — Zanimanje za izvanredno odlične umetnike, je bilo v vseh mestih Jugoslavije (tudi v inozemstvu) nepopisno. Iz časopisov posnemamo, da je bilo gledališče v Dubrovniku za prvo predstavo Hudožestvenikov komaj napolnjeno, a takoj po prvi predstavi, je bilo navdušenje za Hudožestvenike tako silno, da so bili namah razprodani vsi prostori za nadaljne predstave. Tudi pri nas v Mariboru se zanimanje vedno veča; (vstopnice za prvo predstavo so že prodane); zato opozorjamo cenj. občinstvo, da si takoj nabavi vstopnice, ker potem bo prepozno in marsikdo se bo kesal, da je zamudil ugodno priliko ogledati si svetovnoznano igralsko družbo. Blagajna je vsak dan odprta od 9.—12. in od 15.—17. Telef. 382.

Za Hudožestvenike rezervirane vstopnice naj se dvignejo pri gledališki blagajni najkasneje do nedelje, 25. tm. opoldne; kdor do tega časa ne bi dvignil vstopnic, se ne bo več nanj oziralo in vstopnice prodalo drugim interesantom. Opozorjamo da je zanimanje za svetovnoznane umetnike zelo veliko in naj si blagovoli vsakdo vstopnice čimprej oskrbeti.

Prilid Hudožestvenikov v Maribor. Odlična umetniška grupa moskovskega hudožestvenega teatra dospe v Maribor v torek 27. tm. dopoldne okoli 10. ure. Še isti večer se bo vršila prva predstava. Na kolodvoru bo pozdravila odlične umetnike gled. uprava in celokupno članstvo. K sprejemu odličnih gostov, vabimo tudi cenj. občinstvo.

Začetek predstav o priliki gostovanja Hudožestvenikov bo vselej ob 19. (sedmih zvečer), na kar posebno opozarjamo cenj. občinstvo ter apeliramo nani, da točno prihaja.

Slike nekaterih odličnih umetnic moskovskega Hudožestvenega teatra so razstavljene v izložbenem oknu tvrdeke Preis v Gosposki ulici.

Kultura in umetnost

x Mednarodni godbeni festival v Prazi se vrši od 25. tm. do 8. junija.

x 50-letnica smrti skladatelja Jurija Fleischmana. Dne 25. tm. mine 50 let, odkar je umrl za slovensko glasbo zaslužni skladatelj in narodni pesnik Jurij Fleischmann. Mnogo njegovih skladb je danes ponarodelih.

Orjuna.

Družabni večer Orjune Maribor - Studenci se vrši dne 24. maja ob 20. uri v restavraciji »Jadrano« (Maglica) Rotovski trg. Vse brate in sestre vabimo k udeležbi! Člani, ki imajo krog, naj pridejo v kroju.

Orjuna Studenci-Maribor. Članstvu se naznanja, da posluje tajništvo odslej vsak ponedeljek in vsako sredo in soboto od 19. ure naprej v Narodnem domu. Tam se dobe od tajnika vsa potrebna pojasnila. Še sprejema priklase in dr. ne pa v času, ko je tajnik zaposlen v priv. službi tekom dneva. Zdravo!

Orjuna Studenci poziva svoje članstvo, da se v obilnem številu udeleži odkritja Malgajevga spomenika v Guštanj dne 29. tm. Za članstvo v kroju je udeležba obvezna. Prijaviti se je v tajništvo ob navadnih uradnih urah.

Sport.

x **Kolesarski klub »Peruna«** pozivlja vse svoje člane, da se udeleže korporativnega odhoda na dirkališče na Tezno dne 25. tm. Odhod z dirkači na čelu točno ob 13. popoldne iz Narodnega doma — Odbor.

x **Slovan : Rapid 3 : 2.** Prvenstvena tekma med tema dvema dunajskima moštvoma dne 22. tm. je končala z zmago Slovana.

Obiave.

x **Š Avto-vožnja na Tezno.** Zadruga izvoščkov naznanja, da bode vozil povodom kolesarske dirke v nedeljo dne 25. maja popoldne od 13. ure naprej osebni avto od Glavnega trga na Tezno. Enkratna vožnja za osebo 10 Din.

x **Š Olepševalno društvo za Magdalensko predmestje** se najpristrčneje zahvaljuje vsem cenj. darovalcem, društvom, prostov, požarni brambi v Radvanju, kakor tudi vsem damam in gospodom, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli k dobremu uspehu majniške proslave, ter naproša naše cenj. sosesčane, naj tudi v bodoče ob nobeni priliki ne pozabijo našega društva, da s tem pripomorejo k olepševanju Magdalenskega predmestja. — Odbor.

x **Š Hotel Halbwidl.** Danes jutranji in večerni koncert na lepem vrtu. 1123

x **Š Mariborsko dirkalno društvo** priredi dne 29. majnika in 1. junija običajne konjske dirke na dirkališču na Tezno. Po dosedanjih prijavah soditi, bo dirka zelo napeta. Hrvatska pošlje na dirko 9 konjev in predsednik zagrebškega dirkalnega društva se sam udeleži dirke s tremi dirkači. Po daljšem odmoru bo tokrat zastopano tudi Turniš s 5 konji. Maribor sam postavi pet konurentov. Iz Celja se pričakuje dva nova dirkača, dočim pošlje Ljutomer tokrat kar 7 dirkačev domače reje. Boj za prvenstvo bo radi tega vseskozi napet in zanimiv. Dirka prične točno ob 14.50. Z mariborskega glavnega kolodvora bo vozil ob 13.20 poseben vlak na dirkališče in v večernih urah nazaj. Podrobneje bomo še poročali.

Sokolstvo.

Franjo Čiček:

Problemi sokolske vzgoje.

(Dalje.)

7. Veselje do dela, do izpopolnjevanja pa žene gojenca k iskanju novih, nadaljnjih smernic. On tuhta, hoče še več, želi poleta. To ga vodi do nadaljnje izobrazbe v splošnem, do samoizobrazbe v osebnem oziru. Sokolstvo mu mora tudi v tem oziru iti na roko.

Za to so potrebna predavanja raznovrstnih panog. Predavanja morajo biti članstvu umljiva, prilagodiva njegovemu intelektualnemu obzorju. Ogibajmo se težko umljivih in abstraktno pustih fraz, ki jih rabijo marsikje naši predavatelji. Dober predavatelj bo imel vedno le ta smoter, da pade seme njegove besede na rodovitna tla. On ne bo gledal in poslušal slavespevov par »izobraženih«, ki se divijo njegovemu filozofičnemu govorčenju, temveč bo govoril večini tako, da ga bo razumela. Predavatelj razen onih o sokolski ideji morajo biti po mestih drugačna ko na deželi. — Naj imajo praktično ozadje. Zato bi bilo velevažno za kulturo, da se strnejo v prosvetne odseke vsi zmožni faktorji vseh poklicev in stanov, ki bodo z besedo širili znanost in s tem zainteresirali članstvo, da bo segalo ne samo po beletrističnem čitvu, temveč tudi po poljudnoznanstvenih, specijelno strokovnih, vzgojno poučnih in drugih takih knjigah. Vplivajmo nani, da se tudi samo aktivno udejstvuje, da tudi posameznik zna zbrati svoje misli in nekaj povedati.

Vzgajati je treba v tem smislu, da se gojenec ne bo zabaval in veselil samo po gostilnah in plesiščih, temveč da bo njegov pravi užitek knjiga, lepa in pametna beseda — intelektualna pridobitnost. Sokolska vzgoja je vzgoja mišljenja in da je uspešna, mora biti misel prosta okov, predvsem fanatičnih, ker le tak človek je lahko izobražen, kulturn. Zahtevajmo torej in vzgajajmo povsod svobodo, predvsem svobodo v mišljenju! S predavanji in primernimi knjigami, listi, revijami itd., prižigajmo luč prave svetlobe in resnice; kulturni pionirji, vzgojno orožje v roke!

Briga društev pa bodi, da ustreza njihova knjižnica vzgojnim potrebam. Najbolj priporočljive knjige bi bile one, ki v obliki povesti vsebujejo jedro resnice, vrline ali znanosti. Veliko zanimanje do knjige vzbudi tudi, če knjižničar ali kdo drug obrazloži kratko glavne smernice, povsod prijatelja k delu ali zgodovinsko ozadje in drugo. Posebno za one je to važno in koristno, ki prihajajo iz osnovne šole in torej niso deležni nadaljnjih šolske izobrazbe. Knjižničar mora poznati skrivnost, kako bo čitatelja vzgajal s pomočjo izposojenih knjig, ne prestando mora iskati poti, kako ga bo dvigal. Ne samo izposojevati tja v endan, ampak napraviti je treba nekaj načrt za poedince, kaj mu bo dajal. To pri malih društvih ni težko, pri večjih pa se delo razdeli. Posebna paznost bi se naj posvečala pri izposojevanju iz mladinske knjižnice.

Dobra knjižnica je eno najboljših sredstev za vzgojo širših plasti našega naroda po sokolski dobi. Knjižnice so najboljše merilo kulturne stopnje kakega naroda.

Kadar sestavljamo in ustanavljamo knjižnice, imejmo vedno pred očmi, da bo od vsake knjige, ki jo nabavimo ali dobimo, imel ta ali oni korist, da bo služila torej ali vzgoji ali kulturi. Ogibajmo se knjig, ki nimajo takih lastnosti, pa najsi bodo še tako zanimive!

Bratje knjižničarji, pazite, kaj vsebuje mladinska ali naraščajska knjižnica! Zelo priporočljivo je, da vodi knjižnice učiteljstvo, ki jih bo sestavljalo in izpopolnjevalo iz pedagoških vzgojnih vidikov.

8. Na izobrazbo, predvsem srčno, vplivajo tudi ugodno dramatske predstave in petje (glasba). V dramatskih predstavah se uri in vežba diletant v olik, kretnjah, izrazu, se skuša živeti v ulogo drugega itd. Vse te vaje dobro vplivajo na izobrazbo in samomišljenje. Kulturni (dramatski) odsek pa mora gledati, da sestavlja svoj repertoar tako, da je primeren igralcem kakor občinstvu,

da vzgaja na obeh straneh bodisi v moralnem, nacijskonalnem, umetniškem ali poučnoznanstvenem oziru. Tudi zdrav narodni humor naj pride včasih do izraza. Pri gotovih igrokazih je potrebna nekaka priprava občinstva na umotvor. To se zgodi v prologih, ki naj pojasne okolščine dejanja, njegov razvoj, višek in konec. Po tem potu bo podeželsko občinstvo lažje sledilo igri, razumevalo njeno vsebino in smisel. Režiserji naj imajo vedno pri predstavah ta cilj, da se od vsake predstave obogati in pomnoži kulturni zaklad igralca samega kakor gledavca. Ne gledati toliko na gnotno korist kakor na moralno, na izobraževalno in vzgojno.

Iz vzgojnih vidikov je važno, da ne jemljemo v poštev vedno istih igralcev, ampak da privabimo čim več članstva v ta delokrog. Vse je treba vaditi, vse vzgajati. Vzgojitelj mora vedeti, da vzgaja v širšem smislu, ne išče rekordov, teuječ da polagoma dviga vse. Od poedince samega je odvisno, če je polet pri tem hitrejši ko pri onem.

(Dalje prihodnjič.)

Proslava 10letnice razvitja sokolskega prapora.

Sokolsko društvo v Mariboru proslavi 1. junija 10-letnico razvitja svojega prapora. Spored proslave prične že na predvečer 31. maja z baklado in podoknico kumici ge. dr. Rosinovi. Ta dan so tudi že naraščajske skušnje za popoldanski nastop v nedeljo. Po članskih skušnjah v nedeljo v Ljudskem vrtu je ob 11. uri v veliki dvorani v Narodnem domu slavnostni občni zbor z govorom tedanjega staroste dr. Rosine. Popoldne je ob 15. uri obhod po mestu. Zbirališče v III. osnovni šoli pri Magdaleni.

Po obhodu pa je ob 16. uri javna telovadba vsega naraščaja in celokupnega članstva na prostoru Mariborskega sportnega kluba v Ljudskem vrtu. Zvečer pa se vrši velika veselica v vseh prostorih Narodnega doma, kakor tudi na vrtu ob sviranju godbe železničarskega društva »Drava« in sokolskega orkestra.

Pri javni telovadbi nastopijo s posebnimi točkami oni starejši telovadci, ki so telovadili tudi leta 1914, v Rušah. Telovadba bo nudila gledalcem pregled razvoja telovadbe mariborskega sokolskega društva od tedanjih enostavnih gibov do današnjih kompliciranih vaj, ki so predpisane za pokrajinski zlet v Zagrebu.

Proslava 10letnice razvitja prapora ni samo spomin na veseli društveni dogodek, ampak, je tudi spomin onih težkih in žalostnih dni, ki so nastopili pred 10 leti, ko je počil prvi strel, čigar odmev je oznanjal po sarajevskih ulicah, da se je začela predigra osvobojenja avstrijskih slovenskih narodov izpod krutega robstva nadutih Nemcev.

Z dovoljenjem predsedstva mariborske sokolske župe vabi odbor sokolskega društva v Mariboru k sodelovanju vsa ona društva, ki so pred 10 leti nastopila in sodelovala pri razvitju prapora v Rušah. Posebno pa se vabijo, da pridejo ta dan v Maribor vsi oni bratje in sestre katerega-koli društva, ki so bili ob izbruhu svetovne vojne aretirani od avstrijskih oblasti radi svojega nacijskonalnega mišljenja in čustvovanja, da skupno nastopijo pri sprevodu in tako dokumentirajo našim narodnim sprotnikom, da zmaga le pravica in ideja nad kruto silo.

o **Proslava 10-letnice razvitja prapora mariborskega Sokola** se bliža naglih korakov. Pozivamo vse brate, ki posedujejo slavnostni krog, da se polnoštevilno udeleže bakljade zvečer dne 31. maja in dne 1. junija popoldne slavnostnega obhoda po mestu. Tu ne velja noben izgovor. Udeležba mora biti impozantna. Slavnosti se udeleži tudi zastopstvo Saveznega starešinstva s starostom bratom Ganglom na čelu. Udeležba na slavnostnem občnem zboru dne 1. junija ob 11. uri je za vse članstvo obvezna. Kdor ni na kroju, pride z znakom. Zdravo! — Odbor.

o **Vaditeljski zbor sokol. društva v Mariboru** prosi vse brate, ki so prenehali telovaditi, da posodijo telovadcem, ki bi radi 1. junija nastopili, pa si ne morejo nabaviti telovadnega kroja, svoje telovadne obleke. Da bo nastop čim več-

ličastnejši, se bratje pozivljajo, da se odzovejo tej prošnji v čim večjem številu. Obleke se lahko oddajo v telovadnici ob telovadnih urah tj. vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 22. ure, ali pa v društveni pisarni ob uradnih urah v sredo od 18. do 19. in v nedeljo od pol 11. do pol 12. ure v društveni sobi v Narodnem domu. Odbor je pripravljen telovadne obleke po ugodni ceni tudi kupiti. — Odbor.

o **Malgajeva slavnost**, tj. odkritje spomenika junaku Malgaju, osvoboditelju Mežiške doline, 29. tm. mora biti velika narodna manifestacija. Zato pozivamo vse Sokolstvo, zlasti ona društva, ki se nahajajo ob železnici ali blizu nje, da se slavnosti udeležijo v čim večjem številu. Vabimo pa tudi vse drugo narodno čuteče občinstvo k čim številnejši udeležbi, da se da prireditvi oni sijaj, ki ga zasluži Malgajev spomin. V polnem razumevanju, da mora imeti slavnost vsenaroden značaj, je koroško sokolsko okrožje preklicalo svoj na isti dan določeni okrožni zlet, vse navzoče Sokolstvo pa se bo zato po končanem odkritju spomenika poklonilo manom pokojnega brata v lastnem delokrogu še posebej z delom. Vse tedaj kar čuti jugoslovansko, posebno pa še, kar čuti sokolsko, bo pohitelo, če dopuščajo razmere, na praznik Vnebohoda v Guštanj. Zdravo! — Maribor. Sokol. župa.

o **Društveni odbor** pozivlja vse članstvo kakor tudi narodno občinstvo, da se udeleži proslave 10-letnice razvitja prapora v čim večjem številu ter prosi, da se odloži vse event. družabni izleti na kako drugo nedeljo. Ta dan pokažimo vsi, da se zavedamo svoje nacijskonalne dolžnosti. Zato vsi k povorki, katere odhod je iz magdalenske šole ob pol 15. uri, k javni telovadbi v Ljudski vrt in k veliki veselici v Narodnem domu po nastopu, kjer bosta skrbela godba nar. železničarjev »Drava« in sokolski orkester za prisrčno in neprisljano zabavo. Zdravo! — Odbor.

o **Bratska društva, okrožja in župe!** Bližajo se slavnostni dnevi sokolskega Tabora v Ljubljani. Že prihajajo prijave udeležencev. Ob tej priliki posetijo Ljubljano tudi Sokoli iz Hrvatske, Bosne in Srbije. Poleg teh se udeleže slavnosti razna društva in mnogo civilnega občinstva od vseh strani. Bati se je, da bi prenočišče v ljubljanskih hotelih primanjkovalo in treba bo iskati privatnih stanovanj. Bratsko zato prosimo vsa ona društva, okrožja in župe, kakor tudi brate in sestre posameznike, ki se iz oddaljenih krajev udeleže naših slavnosti in žele posredovanja za prenočišča, naj nam to čimprej poročajo, da nam bo mogoče še pravočasno potrebno preskrbeti. Tudi je javiti, če se žele skupna brezplačna prenočišča. Bratje in sestre, prosimo Vas torej, pišite pravočasno! Zdravo! — Slavnostni odbor Sokola I. Stanovanjski pododsek.

o **20-letnico** slavi dne 15. junija št. Sokol v Brežicah. Obširnejše še poročamo.

Izpred sodišča.

Zopet kaznovana jeza na orožnike.

Dne 12. februarja sta orožnika Ivan Jelenko in Martin Podgoršek izvršila pri viničarki Mariji Vincor v Slatini, okraj Maribor, ki je bila osumljena neke tatvine, hišno preiskavo. Pri tej priliki sta našla okrog 18 kg vtihotapljenih soli, katero morala vsled obstoječih predpisov zapleniti. To je osumljenko razjezilo in je žalila orožnike z besedami: »Orožniki samo pri ubogih ljudeh odvzemajo vtihotapljene stvari! Tam, kjer dobijo za piti in jesti, pa ne.« Vičar prizna žalitev. Obsojena je bila radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 100 Din. denarne globe.

Pri pobiranju ponočnega davka.

Magistratni nastavljenec Simon Kos je dne 17. decembra 1923 pobiral v kavarni Žigert v Mariboru davek na nočni obisk kavarn. Pri tej priliki je pristopil k njemu zasebni uradnik Ivan Zanderl v Mariboru ter ga razžalil z besedami: »Ja, ja, ja, veste kaj Vi ste največja svinja«. Ko ga je Kos opozoril, da bo imel radi te žalitve opraviti s sodiščem, je Zanderl svojo žalitev ponovil. Zanderl, ki se izgovarja s pijanostjo, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 100 Din. denarne kazni.

Tatinska brata.

19letni posestniški sin Fric Vehovec v Hrastju, okraj Maribor, ki je že 3krat radi tatvine predkaznovan, in 20letni viničarski sin Iva Jenuš v Hrastju, sta meseca novembra 1923 v več ugrabkih ukradla Antonu Robiču v Limbušu koruze v storžih v vrednosti približno 300 Din. Vehovec je nadalje osumljen, da je dne 27. decembra odnesel Miladi Schäfer v Kamnici, pri katerem je bil

kot hlapec uslužben, kožuh, škornje in par čevljev. Bratom Reiser v Pekrah pa je ukradel drva v vrednosti okrog 1000 Din, in Jožefu Spesu dve konjski odeji vredni 200 Din. Jenuš pa je v noči na 29. junija 1923 v družbi z Janezom Strnadom, ki je bil takrat vojak, ukradel posestniku Jakobu Kacu v Pekrah masti, suhega mesa, slanine, klobas in moke v vrednosti približno 7000 Din; meseca januarja 1924 pa Antonu Robiču

v Limbušu v družbi z Antonom Hartinger, koruze v vrednosti 120 Din. Vehovec je še končno osumljen, da je poneveril Alojzu Peruš suknjo in telovnik o vrednosti 200 Din, in da si je za časa službovanja pri Schöfflerju od neke stranke za plačilo mleka mu zaupanih 14 Din. pridržal. Vehovec in Jenuš priznata njima očitana dejanja. Svoj plen sta delila s svojimi sorodniki in znanci, ki se bodo morali pred okrajnim sodi-

ščem zagovarjati. Obsojena sta bila vsak na 6 mesecev težke ječe.

ŽENSKA.

So usluge, ki jih ženska ženski vedno rada stori. N. pr. da ji nese na uho nezvesto moža.

Navadno ženska lažje najde gospodarja svojega srca, kakor srce svojega gospodarja.

Z. S.

„Komunist“.

(Konec).

V teh dneh umiranja mu je čisto stopila pred oči slika njegovega življenja, vsa tožna, polna bridkosti in gorja. Sreče ni zrl nikdar v življenju; samo iz dečinske dobe si je spominjal tistega večera materine smrti, večera, ko je umrla tudi njegova sreča. In potem vse življenje sama siva žalost, življenje nevredno, da se ga živi.

»In sedaj bom umrl sam, zapuščen. Bog, ki sem te vedno ljubil, povrni Lomšek, tej dobri duši njegov usmiljenje in skrb, ki ga ima zame. Mene pa tudi po tem revnem, betežnem življenju, teh vičah na zemlji, upam, da ne boš zavrgel, dasi vem, da me bodo zavrgli ljudje. Vse je sama zunanost, na zunanost gledajo, ti oskorsrčni moji rojaki, moja suknja pa je raztrgana, zato bodo pljuvali name. V srce vidiš pa samo Ti, večni, najpravičnejši. Zato upam, me ne zavrneš. Oče maa, kateri si v nebesih — — —
In premoli je cele dneve.

Tisti večer, ko je proti jutru umrl, mu je prigovarjal Lomšek, da bi poklicali župnika.

»Ali res misliš, da sem tako slab? Močen sem, kopriva ne pozebe ob vsaki mrzli sapici. Sicer pa sem že večkrat sam mislil, da bi te prosil, da bi poslal koga ponj. Pa te nisem hotel nadlegovati, ko vidim, da imate dela čez glavo. Danes je že noč, nočem nadlegovati tvoje trudne družine, pa tudi župniku bi gotovo ne bilo ljubo, da ga kličemo po noči. Pa pošli ponj, če ne bo nič bolje.«

Proti jutru pa je umrl.

»Čujte, čujte, komunist je umrl! Komunist tisti brezverski, pa brez spovedi, kakor žival. Ježeš, ježeš!« so vpile babnice, ko je prinesla Lomšekova vest v trg. Komunist, tisti zloglasni, ki ni šel nikdar k pridigi, češ, da »farjem« ničesar ne verjame, tisti komunist je umrl nespovedan! To je bilo dela jezikom! To je bil vendar dogodek nenavaden, zato tem zanimivejši.

Ko je zvedel župnik za komunistovo smrt, je dejal:

»Pokopljaj ga, kdor hoče. Ob smrtni uri me ni poklical. Mene ne briga več!«

Tudi zvonili mu niso.

Občinski možje so sklenili, da tistim, ki ne da nič za zvonove, tudi zvonili ne bodo. Komunist ni imel ničesar, torej tudi za zvonove ni dal, ergo mu naj tudi ne zvonijo.

Ubogi komunist Andrej, slutil si prav, da te zavrnejo.

Tretji dan so ga prinesli do pokopališča. Jarni zvonov v belem zvoniku cerkve se niso ganili. Jesenska tišina je vladala po pokopališču.

Krsto so postavili pred pokopališča vrata in čakali, misleč, da bo vendar prišel kdo, da ga izroči materi zemlji.

Toda minil je popoldan, zvon v zvoniku je naznanil čas kosila, komunist pa mirno čakal, z zaprtimi očmi zroč proti nebu, kakor bi prosil, naj se ga vsaj ono dobrotno usmili, naj pošlje svojega angela, da mu odpre pot v zemljo, da se odpočijejo trudne, življenja naveličane, od bridkosti strte kosti.

Razen radovedne dece ni bilo nikogar, ki bi šel pri njem, zapuščen v življenju, zapuščen v smrti; to je usoda ubogih.

Popoldne, proti pol dnev, je vendar prišlo nekaj trških fantov in mož, ki so se ga usmili in zagrebi v že zato določeno jamo pri mrtvašnici v kotu pokopališča, kjer pokopavajo brezverce in samomorilce, usmili se ga je tudi mežnarica, dobra ženka, ki mu je poškopila jamo z blagoslovljeno vodo.

Tako je bil pokopan človek, ki ni imel drugega na vesti, kakor, da je bil ubog.

Pametnejši ljudje so se sicer zgražali nad pokopom, kakršnega fara ni videla že desetletja.

»Saj je vendar človek, krščen kakor mi, pa ga puste pokopati kakor žival. To ni po nauku Njega, ki je zaradi zatiranosti prišel na svet, umrl zaradi nas grešnikov«, so govorili.

Tisti pa, ki so mu bili vdani, so mu kupili na vseh svetih dan na grob polno sveč, kolikor jih je moglo stati na grobu. Tudi zvonovi, oni zvonovi, ki ga niso objokovali na zadnji poti, so plakali ta večer tudi na njegovem grobu. Plakali pa so tudi nad brezsrčnosti, katerim ni umrlo telo, ampak srce, ki jim je oledenela duša.

Vi pa, ki niste pozabili besed Zveličarjevih: »Karkoli ste storili enemu izmed mojih najmanjših, ste meni storili,« vi bodite zagotovljeni, da ste storili mogoče najboljšo delo svojega življenja, ko ste na kakršenkoli način storili ubogemu komunistu uslugo.

Vi pa, ki ste ga sodili v življenju, pomislite, da je isti rekel: »Ne sodite, da ne boste sojeni!«

Ti ubogi človek pa počivaj v rodni grudi mirno in pokojno!

Fichtolin

Edino najbolje sredstvo za čiščenje zraka.

Neprekosljivo ekstrakt za kopeli.

Fichtelberg



Izborep gozdni vzduh.
Izredno izdatno desinfekcijsko sredstvo.
Umori vse bacile in mikrobo,
ki se nabirajo v zraku in vodi.

Glavni depot v Sloveniji:

Za Ljubljano in okolico:
Dr. G. PICOLI, Ickarna, Ljubljana, Dunajska c
Za Celje in okolico:
Mr. Ph. Fedor GRADIŠNIK, Celje, Cankarjeva c. 2,

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veselinović & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

= Najlepše novosti =

128

Lepe močne sadike, pozno zelje (braunšviško) itd. se dobi vsakčas v vrtnarstvu

J. Jemec

Razlagova ulica 11.

1120

Ne pozabi naročnino

Iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova 13 Telefon 207 Slomškov trg 6

Usnjate torbice in kovčke za potovanje v vseh veličinah kakor tudi spise in damske torbice, listnice, tobačnice itd. Nahrtniki za šolarje, planince itd. Usnjate gamaše. Ovrtniki, nagobčniki, biš in vrvice za pse, gobe, kožice in ščetke za kočije prati. Dežne ponjave (plahte) za vozove in konje v vseh velikostih. Razni okovi za konjske opreme v nikelnu, med, peniklovano ali črno lakevano. Gonilni jermenji iz la usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermenji.

Vsa v jermenar., sedlar. in torbarsko stroko spadajoča popravila se sprejmejo in po možnosti hitro izvršijo.

715

Zahtevajte povsod „TABOR“!

BERSON



gumijeve pete in podplate

Vam mora Vaš čevljar pribiti na Vaše čevlje, ker s tem si ne samo, da si prihranite denar, si očuvate tudi noge in obuvalo.

706

Naznanilo.

1119

Proda se na licu mesta v Pesnici pri gospej Pilz trava na deblu v celem 20 oralov po načrtanih kosih prav po ceni in sicer v nedeljo 1. junija ob 14. uri popoldne. Interesenti dobijo tudi vseh 20 oralov v celem.

Pojasnilo.

(Popravila pisalnih strojev bodo za 50% ceneja!)

Na anonce tvrdke I V A N Legat, objavljene v različnih časopisih, naznanjam jaz, A n t. R u d. Legat, da teh napadov ni resno vzeti, temveč imajo svoj izvor v tem, ker sem z omenjeno tvrdko ukinil trgovsko zvezo ter ji odpovedal lokale in bom sedaj sam otvoril lastno popravilnico. Sem torej v prijetnem položaju, svoje cenjene odjemalce postreči najbolje in najceneje. Istočasno naznanjam, da izvršujem popravila za 50 odstotkov ceneje in jamčim za vsako popravilo.

Prosim cenjene interese, da mi ohranijo dosedanje zaupanje tudi v naprej ter beležim z odličnim spoštovanjem

ANT. RUD. LEGAT,

prva specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami, MARIBOR, samo

Telefon 100

Slovenska ulica šte. 7.

Telefon 106

DANES, V NEDELJO 25. MAJNIKA 1924 TOČNO OB 14. URI

1118

MOTORNA IN KOLESARSKA DIRKA

1118

NA DIRKALIŠČU TEZNO.

Posebni vlak z glavnega kolodvora ob 13.43, nazaj ob 19.10. Vstopnina 12 Din, otroci izpod 10 let v spremstvu prosti. Od „Velike kavarne“ vozi avtomobil.

Mala oznanila.**Pohištvo**

Izdelki izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Berceer in drug. Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

IVAN LEGAT, I. specialna popravilnica za pisalne, računske, kopirne stroje ter druge pisarniške stroje. Najboljši barvni traki ter ogle papir itd. Čuvajte Vaše pisalne stroje ter obrnite se samo na izkušenega strokovnjaka IVAN LEGAT, tačas Vrazova ulica 4, od 15. maja Vetrinjska ulica 30, kavarina Žigart, telefon 434, ustanovljeno 1919. 982 7-7

Službo dobi: sposoben zavarovalni skiziter za eno največjih in najbolj upeljanih zavarovalnih družb, ki se bavi z zavarovanji vseh vrst, se išče za okraj Maribor. U-poštevajo se le zanesljive moči z dobrih priporočili, ki želijo stalne namestitve. Ponudbe pod „Pestranski zaslužek“ na upravo tega lista. 1074 3-3

Trgovski sotrudenik, bivši trgovec, išče službo kot skladiščnik ali prodajalec. Položi kaviro. Ponudbe pod „Zanesljiv“ na upravo. 1124 2-1

Inteligentne mlade pomožne delavke za čisto in mirno delo išče za takoj „Vetla“ d. d., Maribor. 973

Dijak pod 15 let, se sprejme k boljši obitelji na hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista. 1110

Auto Fiat-Turino 35 k. s. 6 sedežev v zelo dobrem stanju eno na prodaj. Vrbanova ulica 12. 1100

Vila z vrtom v Ljubljani s takoj prostim stanovanjem se zamenja za enako ali hišo z vrtom v Mariboru. Ponudbe pod „Vila v Ljubljani“ na upravo lista. 1103 2-1

Plemenska polnokrvna kobilica vrane, 6 let stara, 178 cm visoka, na prodaj. Vprašati samo popoldan od 15. do 17. ure v kasarni 32 art. puška, komanda haubičnega divizion. 1107

Moška in ženska obleka, čevlje, perilo za novorojenčke, univalnik z vrčem in drugo na prodaj. Slovenska ulica 28, dvorišče, Šmigoc. 1113

Soba za dva gospoda s hrano se s 1. junijem odda. Frankopanova ulica 8, vrata 1. 1114

Besanska preproga 3,5x2,5 m vrtna garnitura, ledena omarica priložno na prodaj. Naslov v upravi. 1117

Vdovec, 48 let star, pravico do pokojnine, posestnik enonadstrepne hiše v mestu, išče družico neoporečeno preteklosti in z 200.000 Din kateri znesek bi se uporabil za nakup lepega posestva. Ponudbe na upravo lista pod „Vesela bodočnost 76“. 1116

Par lepih konj, brez napak, uporabljen za vsako vožnjo, radi odpolovanja na prodaj. Pojasnila v upravi „Tabora“. 1115

Kolje cepano, žagano, okroglo in 2 metersko prodaja po najnižjih cenah trdka Gailšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 1073 5-5

Priporočilo. Ključavničarski mojster Rocman Anton v Vetrinjski ulici 8 mi je popravil štedilnik v mojo največjo zadovoljnost in račun za 2-urno delo samo Din 60.— kot strokovnjaka ga zato vsakomur najtopleje priporočam Alojzij Nekrep. 1129

Dve pavovki na prodaj. Naslov v upravi. 1125

Več gospodov se sprejme na dobro domačo hrano. Cena dnevno Din 12.50. Naslov pri upravi lista. 1121

Krasno hišo, osem praznih prostorov, lekal s koncesije, takoj prodam ali zamenjam za lepo malo posestvo. Ugodni plačilni pogoji. Vprašati: Studenci, Slomškova ul. št. 5. 1127

Oddam sobo in kuhinjo o-nemom, ki odkupi kompletno pohištvo. Naslov v upravi lista. 1126

Moderno in higijensko urejeni brivski saloni Fr. Novak. Aleksandrova cesta 22, se cenj, obiščanja priporočam, prvovrstna postrežba, gg. geslom in abonentom na razpolago predalnik za lastne brivne orodje. Uradnikom in poduradnikom v predplačilu popust. 2623 50-49

Trgovska hiša v Mariboru na zelo ugodnem prostoru na prodaj. Pojasnila pri upravitelju A. Skasa, Maribor, Krekova ulica 16 in pri lastniku Robert Stöhr, St. Pölten, Schießstattpremenade 3, Österreich. 670 10-7

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa naročila po meri sprejema čevljarica delavica R. Monjac, Jartičeva ul. 9. Cena zmerne! Postrežba točna! 1045 10-5

V najem se išče prazna soba s souporabo kuhinje za zakonsko dvojico brez otrok. Naslov v upravnistvu. 1086 2-2

Jabolčnik (iz mošanek), 13 polovnjakov na prodaj. Naslov pove upravnistvo „Tabara“. 1087 2-2

Vila s prostim stanovanjem 4 sobe je radi selitve pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj. Prešernova ul. 27, 1112 2-2

Posejilo 100—150.000 Din proti sigurnosti se išče za takoj. Ponudbe pod „Sigurnost“ na upravo „Tabora“. 1106 3-2

Novo hišo z malim vrtom in drugim gospodarskim poslopjem prodam. Vprašati: Samostanska ulica 84. 1102 2-2

Zamenja se lepo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predsoba ter ostale pritlikline) v sredini mesta tik Glavnega trga za vrt enake velike v bližini parka, z vsaj nekaj vrta. Ponudbe pod „Zamenja“ na upravo „Tabora“.

Ne vsakdo

temveč le, kdor hoče imeti lepe in zdrave zobe, uporablja

„ITO“

zobno kremo.

Dobi se povsod!

IV. Kovačič, MariborKoroška cesta št. 10 — Nasproti Cirilove tiskarne
TRGOVINA STEKLA IN PORCELANA
STEKLARSKA DELAVNICA

Velika zaloga stekla, porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. — Vse po najnižji ceni.

Točna in solidna postrežba
Poskusite in prepričajte se

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru

Podpirajte slovenske tvrdke!

Urška, al' že vešda je dobit
A. VICEL, MARIBORGlavni trg št. 5
emažirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, žesko-slovaškega proizvoda, pločr-nasto in lito posodo, porcelana-sto, kameninasto in stekleno ro-be najbolje vrste. Vse kupuje pri njem; zato hiti, da ne za-314 mudiš. 40-4**Laseno pohištvo**

Zelezno pohištvo

Tapetno pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljno oprema

Preproge

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih ce-nah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodsk. ulica št. 20

(Pisarniška hiša)

Srebrnen ogled

Cenila brezplačno!

ČOKOLADA, BONBONI I KAKAO**TALMONE**

najbolji

Glavno zastupstvo za Kraljevino SHS:

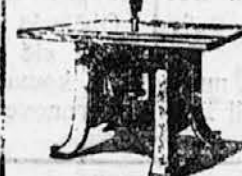
RADE KUNDIČ, ZAGREB

Meduličeva ul. 4 priz.

Lipske žage in vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa,

Reference: „Drava“, Hochegger in Vichier, Franc Pergler, Maribor, Viktor Glaser, Ruše, in Skazedonik, Muta,

polnojarmeriki,



vsakovrstne kombinirane Univerzalne stroje s tračno in krožno žago, s skobelnikom (Abricht-und Dicktenhobelmaschine), vrtalom, frezo in krožno žago, nadalje motorje in transmisije prvovrstne kakovosti, razpošilja po nizkih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji 1145

Welker-Werke

Wien X. Laxenburgerstraße 12.

Pozor!**Dame!****Pozor!**

Po zelo znižanih cenah dobite pri

1056 2-2

Mariji Repeš, Maribor, Slovenska ulica 16/II.po najnovejših dunajskih in pariških vzorcih izdelane
steznike od 250 Din naprej
Športne steznike (posebno sposobne za kolesarenje) . . . 150 „ „
Elastične steznike (Gummischlupfer) 300 „ „
Bočne pasove 100 „ „
Opsrtnike (Büstenhalter) 30 „ „
kakor tudi steznike za noseče, pasove za podveznice (Strumpfbandgürtel) itd.**PRESELITEV MEHANIČNE DELAVNICE**

Cenjenim odjemalcem uljudno naznanjam, da sem se preselil z mehanično delavnico in trgovino šivalnih strojev, koles i. t. d. iz Miklošičeve ulice 18, v

Panonsko ulico št. 5, Ptuj (Stara vojašnica)

V zalogi imam Singer šivalne stroje na mesečno odplačevanje.

Slavnemu občinstvu jamčim za solidno delo in točno postrežbo, ter se priporočam z veselo spoštovanjem

Josip Prosnik, Ptuj

1104 2-2

Panonska ulica št. 5.

Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Isto-tam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelno prodajo. Strogo realna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN

Maribor Aleksandrova cesta 19

976

Obleke za gospode, raglane, površnike
Točna postrežba!

1128

KROJAŠKI ATELJE

DOMINIK FABIJANČIČ

Jurčičeva ulica 5, I. nadstr.

Damske kostume, damske plašče po meri.

Nizke cene!